

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 244. szám — 1939 október 27 péntek — Ára: 12 fillér

A szovjet élesen visszautasította az angol blokádjegyzéket

Szoros gazdasági együttműködés Orosz és Németország között Chamberlain a szárazföldi és tengeri háború mérlegéről és Ribbentrop beszédéről nyilatkozott Finnország nem adja fel életérdekeit

A háború gazdasági vonatkozásai nyomultak előtérbe. Míg a nyugati harcok viszonylagos nyugalom uralkodik (anémek jelentenek egy francia zászlóalj visszaverését), addig a tengeri blokádnak és az ezzel járó haditevékenység játszik nagyobb szerepet az események során. Az angol háborús gazdasági miniszter azt a kijelentést tette, hogy Angliának sikerült Németországot ügyszólván minden tengerentúli utánpótlási forrástól elzárni. Németország viszont az angol blokádnak ellensúlyozására mindjobban kimélyíti gazdasági kapcsolatait Oroszországgal, mely tudvalevően bővíben van kellő kihasználás esetén nyersanyagok. Moszkvai küldöttség tárgyal Berlinben és már az eddigi moszkvai megbeszélések során teljes megegyezésre jutottak. Most tehát a hadban álló Németországnak más a helyzete, mint volt a világháborúban, mikor nem tudta ellensúlyozni a tengeri blokádot, miután Oroszországgal is háborút viselt.

Nagyfontosságú hír a tegnapi króni-

kában az, mely a szovjet választ közli az angol blokádjegyzékre. Ez a jegyzék még szeptember 6-án kelt. A szovjet mostanáig várt a válasszal. Ez alatt az idő alatt fejlődött ki a Németországhoz fűződő kapcsolatainak kimélyülése. A válasz meglehetősen éles és visszautasító. Hangsúlyozza a szovjet, hogy minden elkobzott áruért kártérítést kíván. Az angol-szovjet viszony kiéleződésére lehet következtetni a dolgok mai állásából.

Chamberlain angol miniszterelnök az alsóházban a szokásos heti beszámolójában mérlegelt állított fel a szárazföldi és tengeri háborúról, válaszlol Ribbentrop német külügyminiszter danzigi beszédére. Bár a háborús felelősséget Németország nyakába igyekszik varrni, az angol miniszterelnök beszéde valahogy mégsem hangzik túlharciasan. Békéről azonban nincs szó benne. Általában most már mind ritkábban hangzik el ez a szó: béke, — az államférfiak ajkáról...

Szovjet gazdasági küldöttség Berlinben

Berlin, okt. 26. (Német Távirati Iroda.) Csütörtökön hivatalos szovjet küldöttség érkezett Berlinbe. A legutóbbi 2 hét folyamán megtartott moszkvai gazdasági megbeszéléseken megegyezésre jutottak a Szovjetországból Németországba történő szállítások kérdésében. Különösen nagymennyiségű gabona, kőolaj és kőolajtermékek, fa, gyapott, nyersfoszfát, továbbá len, platina, mangán-érc és más ércok szállítása kérdésében. Moszkvában tovább folytak a tárgyalások a német áruszállításokról, amelyek azonban még Ribbentrop külügyminiszter és Molotov szeptember 28-i levélváltása szerint hosszabb időre terjednek. Ezeknél a Szovjetországra történő szállításoknál kü-

lönféle nagyarányú gépszállításokon kívül nagy ipari berendezésekről is volna szó.

Ezzel kapcsolatosan Németország Szovjetországra rendelkezésére akarja bocsátani legújabb eljárásait a benzin és a kerosin, valamint az ásványok mesterséges úton való előállításáról. Berlinbe érkezett küldöttség felhatalmazást kapott a szovjet kormánytól, hogy ebből a célból a helyszínen tájékozódjék. A bizottság tagjai megismerik több ipari vállalatot, gazdasági berendezést, hadiműveket stb. (MTL)

Berlin, okt. 26. Csütörtök este Berlinbe érkezett a szovjetországi gazdasági küldöttség, amely több hetet tölt Németországban. (MTL)

A finn külügyminiszter nyilatkozata

Kopenhága, okt. 26. A kopenhágai sajtó a finn-orosz kapcsolatokról szóló tudósításainak élén csütörtökön a finn külügyminiszter nyilatkozatát közli, melyet az a Helsinki kiküldött dán és egyéb skandináv sajtótudósítók számára adott fogadáson tett.

Eszerint Erkkö finn külügyminiszter kijelentette: szó sem lehet Finnország eddigi északi és

semleges politikájának a megváltoztatásáról. Finnország békés megoldásra törekszik, ami természetesen mindkét oldalról jóakaratot tételez fel, de továbbra is húzódozik attól, hogy az eredményt életérdekei árán fizesse meg. Különben a helyzet a nemzetközi politika eseményeinek következtében gyorsan megváltozhatik.

A külügyminiszter végül is meg-

állapította, hogy Finnország folytatólagosan meg nem szakított érintkezésben áll a többi északi kormányokkal. (MTL)

Helsinki, okt. 26. Csütörtökön délelőtt a finn bizottság valamennyi tagja megérkezett Moszkvából Helsinkibe. Azt hiszik, hogy a bizottság finn tagjai újabb utasítási nyomán ismét visszatérnek Moszkvába.

Francia támadás visszaveréséről számol be a német hadijelentés

Berlin, okt. 26. A német véderőparancsnokság közli:

Az ellenség szerdán megkísérelte annak a magaslatnak visszafoglalását, amely Völklingentől 12 kilométerre közvetlenül a határ mellett terül el és amelyet a mi csapataink egy nappal

ezelőtt foglaltak el. Egy zászlóaljnyi erővel történt támadásuk a mi tüzer-ségünk és gépfegyvereink tüzeben francia földön megakadt. Különben nem történt semmi említésre méltó hadi esemény. (MTL)

A szovjet kinevezte budapesti követét

Moszkva, okt. 26. (Német Tl.) A Szovjet-unió legfelsőbb tanácsa

Sharonovát kinevezte Oroszország budapesti követévé.

A szovjet válasza az angol blokádjegyzékre

Moszkva, október 26. (Német T. I.) Potemkin helyettes külügyi népbiztos átnyújtotta a moszkvai angol nagykövetségnek a szovjetországi kormány válaszlát a dugáruól szóló 1939 évi szeptember 6-iki és 11-iki angol jegyzékre. A válaszlátjegyzék a többi között a következőket mondja:

Az angol kormánynak az az egyoldalú eljárása, hogy jegyzéket állított össze bizonyos árukról, amelyeket a szeptember 6-iki jegyzékben háborús dugáruának jelentett ki, átlépte a nemzetközi jog alapelveit, súlyosan megkárosítja a semleges államok érdekeit és szétrombolja a nemzetközi kereskedelmet is.

Mivel az angol kormány nyilvánosságra hozott háborús dugárujegyzékében olyan termékeket és árúkat — mint a tüzelőanyagot, papírt, gyapotot, cipőt, ruhát és előállításukhoz szükséges nyersanyagokat, sőt többféle élelmiszert, így gabonát, húst, vajat, cukrot és más élelmiszert is felsorol — ezzel az általános fogyasztás főcikkeit kötött jóságnak nyilvánítja és az összes közhasználati cikkek háborús dugáruvá nyilvánításával megteremti a teljes önkényesség lehetőségét.

Ez a békés lakosságnak életfontosságú cikkekkel való ellátását kétségtelesen jelentősen megkomlasztja, a lakosság egészségét és életét komolyan fenyegeti és máris a széles néptömegek kiszámíthatatlan nélkülözését sejteti. A szovjetországi kormány megengedhetetlennek tekinti, hogy a békés lakosságot közhasználati cikkek — így élelmiszert, tüzelőanyagot s ruhát — dugáruvá nyilvánítása révén megrabolják és ezzel

gyermeket, asszonyokat, aggokat és betegeket tegyenek ki mindenféle nélkülözésnek és éhhalálnak.

A szovjetországi kormány éppen ezért nem érthet egyet az angol kormány szeptember hatodikai jegyzékével és elutasítja ezt anélkül, hogy ennek a jegyzéknek bármilyen hatályát elismerné.

Kijelenti továbbá a szovjetországi kormány, hogy a szeptember 11-iki angol jegyzékkel sem ért egyet és annak a jegyzéknek a hatályát sem ismeri el, amely közli, hogy az angol kormány egyoldalú eljárással semleges államok kereskedelmi hajóit átvizsgálásának a rendszerét állítja fel és közli, hogy ebből a célból az angol kormány külön kikötőket jelölt meg.

A szovjetországi kormány teljesen alaptalan és önkényes követelésnek tekinti azt, hogy a fentnevezett hajókat arra kényszerítik, hogy ezekbe a kikötőkbe befussanak s ezt azzal a követeléssel is súlyosbítják, hogy a hajókat azzal fenyegetik, hogy ezekbe a kikötőkbe erőszakkal is bekísérik őket. — Ilyen intézkedések áthágják a kereskedelmi hajózás legemlékező szabadságának alapkövetelményeit.

Ezzel egyidejűleg a szovjetországi kormánynak ki kell jelentenie, hogy a szovjetországi kereskedelmi hajók az állam tulajdonában vannak és már csak azért sem szabad azokat alávetni magán kereskedelmi hajók számára hozott kényszerintézkedésnek. A szovjetországi kormány éppen ezért fenntartja magának azt a jogot, hogy az angol kormánytól kártérítést kérjen a szovjetországi szovjetországi intézmények és

polgárok károsodása miatt, amelyet az angol kormány fentnevezett intézkedései és az angol hatóságok tevékeny-

Chamberlain beszéde az angol alsóházban

London, okt. 26. (Havas.) Chamberlain miniszterelnök az alsóház csütörtöki ülésén megtartotta szokásos heti beszámolóját. Az elmúlt hét óta — mondotta — a nyugati harcmezőn nem történt semmi nevezetesebb esemény. Csapataink elfoglalták a második védelmi vonalat és így most a német és francia erők általában a határon vannak. Az angol expedíciós hadsereg utánpótlása rendszeresen folyik s az angolok által megszállott védelmi övezetet állandóan erősítik. A légi harcok során vadászgépeink újból tevékenykedtek.

Német részről megélenkült a tengeralattjáró háború. Ezt várjuk is, de nyugodtan biztosíthatom a Házat, hogy a helyzetnek mi vagyunk az urai. Egy-két esettől eltekintve, amelyben szerencsése volt, az ellenfél nem tudott olyan károkat okozni, mint a háború kezdetén. — A tengeralattjárók kénytelenek honi kikötőiktől messzebb elkalandozni, hogy elérjék a kereskedelmi hajóktól járt útvonalakat. Reméljük, hogy sikerül kereskedelmi tengerészetünket megvédeni ettől a fenyegető veszélytől. Tény, hogy az utóbbi napokban sikerült több angol hajót megtorpedóznunk. Egyiküket a Stonegat a Deutschland cirkáló süllyesztette el. Az elsüllyedt hajók tonnatartalma összesen 22.715 tonna. Ezzel szemben a blokádot végrehajtó angol egységek több ellenséges hajót foglaltak le. A lefoglalt hajók összes tonnatartalma 28.367. Ezenkívül megállítottuk a 4475 tonnás Conseinheim hajót, ezt azonban legénysége elsüllyesztette. Az ellenség tehát kb. 33 ezer tonna kárt szenvedett s így a részünkre mutatkozó tiszta előny megközelítőleg 6 ezer tonna.

A legnevezetesebb esemény külügyi téren múlt beszámoló óta a Törökországgal kötött szerződés. (Taps.) Ezt a szerződést megelégedéssel fogadták az egész birodalomban és Franciaországban. A szerződés tisztán védekező jellegű és nem irányul senki ellen. Büszkék vagyunk rá, hogy most már megosztjuk a felelősséget azzal a Törökországgal, amelynek népét

Cross miniszter szerint Németországot elzárták az utánpótlástól

London, okt. 28. (Havas.) Cross háborús gazdasági miniszter, akihez felszólítást intéztek, hogy számoljon be a gazdasági blokádnak eredményeiről, a következő kijelentéseket tette az alsóház szerdai ülésén:

— Németországot sikerült elzárni úgyszólván minden tengerentúli utánpótlási forrástól. Több semleges országgal tárgyalások indultak meg a csempészés hathatós megakadályozására. Jelenleg Izland, Svéd, holland és belga bizottságok időznek ezzel kapcsolatban Londonban. Más államokkal diplomáciai úton folynak a tárgyalások. A megbeszélések folyamán máris sikerült kielégítő eredményeket elérni. (MTL)

Angol búvárhajók a Dardanellák bejáratánál

Istanbul, okt. 26. Néhány nappal ezelőtt a Dardanellák bejáratánál, a török partoktól számított három mérföldes övezeten kívül egy angol búvárhajó figyelmeztető lövéssel megállította a „Besszarabia” román gyorsgőzöst.

Az angolok átvizsgálták a hajó utasainak jegyzékét és a rako-

sége okozott.

A szeptember 6-iki és 11-iki angol ostromzárjegyzékre adott éleshangú orosz választ az itteni lapok feltűnő beállításban közlik.

és kipróbált hazaszeretettét igen nagyra becsüljük. (Taps.)

Chamberlain kijelentette, hogy az angol és francia kormány Törökország pénzügyi és gazdasági segélyezésének kérdését tanulmányozza.

— Egy hét óta — mondotta Chamberlain — nem érkezett válasz Berlinből azokra a kérdésekre, amelyeket október 12-i beszámolómban felvettem. Az utóbbi napokban arról érkeztek hírek, hogy a nemzeti szocialista vezetők hosszas megbeszéléseket tartanak. Lehet, hogy a német külügyminiszter október 24-én Danzigban tartott beszéde ezeknek a megbeszéléseknek az eredménye. A beszéd lényege az, — folytatta Chamberlain, — hogy nem Németország, hanem Anglia akarta és készítette elő a háborút. Ez nem igaz! Soha egy kormány nem igyekezett annyira elkerülni a háborút, mint a brit kormány. Ugy látszik, a német külügyminiszter felszólította Oroszországot, csatlakozzék az angol birodalom elleni keresztres hadjáratához. A német külügyminiszter beszédéből — folytatta Chamberlain — levonhatjuk a tanulságot. Németország tényleg úgy választott, mint azt október 12-i beszédemben előre láttam. Németország kijelentette, hogy a végéig folytatja a háborút, minden erejével, minden eszközzel. Ha tényleg ez a szándékuk, csak egy válaszom lehet s ezt hajlandók vagyunk megadni. Nem Anglia dobta oda a kesztyűt Németországnak, hanem a német kormány kényszerítette végül akarata ellenére kezünkbe a fegyvert, amikor figyelmeztetésünk elnért is folytatta támadó ténykedéseit. A német kormánynak kell tehát viselni a felelősséget ezért a háborúért és minden következményéért.

Chamberlain után Aitlee őrnagy szólalt fel és kifejezte egyetértését a beszámolóval. Nem volna helyes túlkörnyözni győzelmi énekbe kezdeni — mondotta —, de azt hiszem, elérkeztünk ahhoz a ponthoz, hogy sakkban tartjuk a fenyegetőket. (MTL)

mányt. A hajót azután útjára engedték.

Kedden ugyanazon a helyen, Skyros és Mytilene szigetek között egy angol torpedóromboló feltartóztatta a „Szvanetia” szovjet orosz gyorsgőzöst.

Egy angol tiszt átvizsgálta az orosz hajó rakományát. Később ezt a hajót is szabadon engedték. (MTL)

Német cáfolatok

Berlin, okt. 26. A Deutscher Dienst levelezője az angolok kitalálásának minősíti a londoni rövidhullámú leadóállomás amaz állítását, hogy a berlini pápai nuncius a lengyelországi katolikus egyház elnyomása ellen a német kormánynál lépéseket tett.

A levelező ezzel kapcsolatban jól értesült érzéssel megtudta, hogy a pápai nuncius hosszú idő óta nem jelent meg a külügyminisztériumban és a londoni rádió állításával ellentétben semmiféle panaszíratot nem nyújtott át. A lap levelezője felhívja a figyelmet arra, hogy éppen ilyen kitalálás az a további állítás, hogy Rust német közoktatásiügyi minisztert felhatalmazták arra, hogy az egyházat feloszlassa vagy pedig arra, hogy Németország

szándékának megfelelően a katolikus egyházat megszüntesse s helyette német nemzeti egyházat alapítson. A lap levelezője kitalált híreknek minősíti a londoni rövidhullámú leadóállomás ama további jelentését is, hogy az élet-

miszer szüke miatt Bécsben az asszonyok lünették, valamint azt is, hogy Prágában Hitler Adolf Mein Kampfiát a kirkatokról eltávolították és elköhözötték.

Hó, hangszórók és gépfegyverlüz a nyugati fronton

Páris, okt. 26. (Havas.) A Saar vidéken lehullott az első hó. Jóllehet fertelmes az időjárás, a francia járőrök nem szünek meg éberen vigyázni arra, hogy mi történik a német vonalakban. A jelentések szerint a német főparancsnokság valamire készül. A rajnai arevonalon a németek ismét folytatták a hangszórók terjesztett propagandájukat, bár már tegnap is gépfegyverlüz fogadta kíséretüket. A hangszórók és a kezelőszemélyzetük elleni tüztől elte-

kinve semmi sem zavarta meg az arevonalt e részének nyugalmát, amely a folyam két oldalán húzódik végig. (MTL)

Páris, okt. 26. Hivatalosan jelentik október 26-án délelőtt:

Az éjszaka egészben nyugodtan telt el. Az időjárás rossz.

Hivatalosan jelentik csütörtök este: Az arevonalt különböző pontjain mindkét részről előrs és tüzérségi tevékenység volt tapasztalható.

Belgrádi vélemény a kelet-európai német kisebbségek visszatelepítéséről

Belgrád, okt. 26. A Politika tegnapi számában vezércikket ír a délkelet-európai és a kelet-európai német kisebbségek visszatelepítéséről. A cikk ismerteti az olaszországi német kisebbségek visszatelepítését és elmondja, hogy Európa többi országaiban is gyakori jelenség a kisebbségek jelenléte és hogy a történelem folyamán bebizonyosodott, hogy ezek a kisebbségek gyakran az országok közötti légkör kiélesedéséhez járultak hozzá, ahelyett, hogy baráti kapcsolatokat tudtak volna létesíteni az illető államok között. Jugoszlávia — folytatja a cikk — szintén élelve van ezzel a legújabbban felmerült visszatelepítési kérdéssel kapcsolatban. Jugoszláviában összesen kb. 450 ezer német él, másrészt Németországban is él

kb. 150 ezer délszláv. Hitler kancellárnak a német kisebbségek visszatelepítése kérdésében legutóbb hozott döntését óhaja érdekében minden esetben meg fogják valósítani. Ez az óhaj minden esetben kedvező kommentárokat váltott ki valamennyi érdekelt dunamedencei állam politikai körében. Általában rámutatnak arra, hogy Hitler kancellár döntése Németországnak azt az óhaját jelenti, hogy a kérdés megoldásával véget vessen a dunamedencei államok és Németország közötti lehetséges félreértéseknek ugyanolyan módon, ahogy az Olaszország esetében történt. A kérdés megoldása kétség-telenül hozzá fog járulni a béke és a jószomszédi viszony megvalósításához Európának ebben a részében. (MTL)

A perzsa kormány lemondott

Teherán, okt. 26. A kormány csütörtökön lemondott. A sah Deszteri volt igazságügyminisztert bízta meg a kormány megalakításá-

val. Djam volt miniszterelnököt udvari miniszterre nevezte ki. Ez az állás éveken át betöltetlen volt.

Nem foglalták le a City of Flint amerikai hajót

Washington, okt. 26. A német haditengerészeti minisztérium és a hamburgi német zsákmánybírósg megcáfolta a City of Flint amerikai teherhajó lefoglalásáról szóló újsághírt, — jelentette ki Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten a berlini amerikai nagykövetség jelentését ismertetve. A jelentés szerint a berlini amerikai nagykövetség folytatja a vizsgálatot. Hull hozzátette, hogy Steinhardt, Amerika moszkvai nagykövete meglátogatta Potemkin helyettes külügyi népbiztost, aki azt mondotta neki, hogy nincsenek részletei a City of Flint ügyéről, de értesülései kiegészítését fogja kérni az orosz haditengerészet-

től. Steinhardt moszkvai amerikai nagykövet értesítette a washingtoni külügyminisztériumot, hogy a City of Flint tisztikara és legénysége sértetlen állapotban van.

Moszkva, okt. 26. A Szovjetorszo Távirati Iroda murmánszki jelentése szerint a murmánszki tengerészeti hatóságok a City of Flint teherhajó német legénységének internálására kiadott rendelkezést visszavonták, mivel a vizsgálat során megállapították, hogy a hajót gépjáratás céljából vezették ebbe a kikötőbe. A teherhajó a szállítmány pontos megvizsgálására egyelőre Murmánszkbán marad. (MTL)

A komáromi tárgyalások évfordulója

Budapest, október 26. A MÉP klubhelyiségében tegnap klub-nap volt. — Megjelent a pártnak a miniszterelnök a kormány több tagjával és hosszasan elbeszélgettek az egybegyűlt nagyszámú törvényhozóval az időszerű kérdésekről.

A vacsora során vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály pohárköszöntőjében megemlékezett az eredménytelen komáromi tárgyalások egy év előtti napjairól s méltatta Jaross Andor hazafias magatartását, majd a párt minden tagja nevében szeretettel köszöntötte abból az alkalomból, hogy a kormányzó vitézzé avatta.

Jaross Andor válaszában hangoztatta, hogy mindig azt tartotta kötelességének és arra törekedett, hogy megőrizze azt az emberies és bajtársias érzést, amelyet még a harctéren tanult. Pohárát arra a mind szorosabbá váló bajtársias munkaközösségre ültette, mely a Magyar Élet Pártját és a Felvidéki Magyar Pártot összefűzi.

A litvánok vasárnap szállják meg Vilmát

Kaunas, okt. 26. Hivatalos közlés szerint a litván hadsereg pénteken délelőtt 9 órakor kezdi meg bevonulását Vilna környékére. Vilna megszállására vasárnap kerül sor.

V i g s z i n h á z

A leghatalmasabb amerikai világfilm:

Gályarab

Hugo Victor „Nyomorultok” c. regényéből.

Fősz. FREDRICH MARCH — CHARLES LAUGHTON.

Ma este szegedi halászlé és túróscsusza 1.- pengő a Páll sörözőben.

Mit beszélt egy volt brit miniszter Newyorkban

Newyork, okt. 26. (Német TL.) Duf-Cooper volt brit miniszter, aki a múlt vasárnap Newyorkba érkezett, napról-napra nyilatkozatokat ad a sajtónak arról, hogyan osztják fel a legyőzött Németországot. Így az egyik tudósítónak kijelentette, hogy Londonnak már megvannak az erre vonatkozó tervei. Németországot és a keleti végeket (Ausztria) dunai állammá, valószínűleg manarehiává egyesítik. Duf-Cooper szerint Habsburgi Ot-

tót „alkalmas személyiségnek” tartják. Ottó „igen kedves fiatalember”. Oroszország, illetve „ami a lengyel igények kielégítése után megmarad”, valamint észak-Német Allamot fognak alkotni. Duf-Cooper ezután kijelentette, hogy valóságos nevelés volna Hitler békeajánlatát akár csak közelebbi megvizsgálásra is méltatni. (MTL.)

Tisót Szlovákia elnökévé választották

Pozsony, okt. 26. Tiso József miniszterelnököt 61 szavazattal egyhangulag a köztársaság elnökévé választották. (MTL.)

Pozsony, okt. 26. A szlovák kor-

mány benyújtotta lemondását. Tiso államfő elfogadta a lemondást és megbízta a kormányt az ügyek ideiglenes továbbvitelével.

Tiso a magyar-szlovák viszonyról

Pozsony, okt. 26. Az elnökválasztás után Tiso köztársasági elnök az elnöki palotában fogadta a különböző küldöttségeket, amelyek az elnökválasztás alkalmából szerencsekívánataikat tolmácsolni jelentek meg előtte. A szlovákiai magyarság küldöttségét Esterházy János gróf pártelnök vezette. Üdvözlőbeszédében tolmácsolta a szlovákiai magyarság szerencsekívánatait. Tiso magyar nyelven köszönte meg Esterházy beszédét, hangsúlyozva, hogy azt kellő képpen tudja értékelni és becsülni. A magyar-szlovák baráti együttműködésre célozva, rámutatott arra, hogy azt az igazság és

a béke jegyében akarja megvalósítani. (MTL.)

Tiso államelnök Tuka helyettes miniszterelnököt bízta meg az ideiglenes kormány vezetésével.

ALMA

Batul, Jona hán, Török-bálin, és tirsalma eladó házhoz szálltva. Özv. Dr. Pokoly Józsefné Hajdusámsón. Vasutálománál.

Minta megtekinthető: Tompa Károly Debrecen, Hatvan u. 17. szám alau fűszer és csemegekereskedésében.

Lengyelországban egy befalazott alagútban rengeteg hadifelszerelést találtak a németek.

A Honsz küldöttsége a kultusz-miniszternél

Budapest, okt. 26. A Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége vitéz árválfalvi Nagy István, dr. országos elnök vezetésével esütörtök délelőtt küldöttségileg tisztelt Hóman Bálint kultuszminiszter előtt. A küldöttség elnöke előterjesztette a HONSZ kérését, hogy a hadigondozottakat a tanári és tanítói kinevezések, valamint előléptetések során az egyenlő előfeltételek fennforgása esetében a kultusz-kormány előnyben részesítse s a hadiárvák, valamint a hadigymoltak részére a lehetőséghez képest tandíjmen-

tességet biztosítson.

Hóman Bálint miniszter válaszában kijelentette, hogy a kinevezéseknél és a megbízatásoknál mindenkor különös tekintettel van a hadigondozott férfi tanterőkre s reméli, hogy rövid időn belül állásnélküli hadigondozott tanterő nem lesz. Hangoztatta a miniszter, hogy amikor arra lehetőség nyílik, az előléptetéseknel is mindig figyelemmel van a hadigondozott tanterőkre. A konkrét esetekben felmerült panaszokat pedig vizsgálat tárgyává teszi s az esetleges sérelmeket orvosolja.

Halifax kijelentései

London, okt. 26. Halifax lord a lordok házában az ülés végén felszólalt és előzést tett Ribbentrop német külügyminiszter beszédére is. Hangoztatta, hogy Franciaország és Anglia között a bizalom soha sem volt teljesebb és bensőségesebb, mint most. Beszéde további folyamán szólt a szovjet-orosz- finn tárgyalásokról is. A brit kormány reméli, hogy ezek a megb-

szélések kielégítő eredményre vezetnek. Érintette azután Lengyelország sorsát, majd Szovjetországgról szólva közölte, hogy most tanulmányozzák a szovjet-orosz-angol kereskedelmi forgalom csere alapon való kifejlesztésének lehetőségét. Végül megelégedéssel nyilatkozott az angol-francia-török egyezményről, hangsúlyozva, hogy az tisztán védelmi jellegű. (MTL.)

Elfoglák a nagykállói leánygyilkost

A múlt hét szerdáján a hajnali órákban Nagykálló határában az egyik kukoricásban halva találták Taeskö Julia 19 éves nagykállói leányt, akiről már a nyomozás első perceiben megállapították, hogy bűncselekmény áldozata lett.

A nyomozás során a gyanú Oláh János 45 éves nagykállói napszámosra terelődött. Kihallgatása során azonban mindvégig konokul tagadta, hogy bármi része is lenne Taeskö Julia meggyilkolásában. A hurok egyre jobban szorult Oláh János nyaka körül s a végén beismerte, hogy Taeskö Julia halálában szerepe van, bár nem akarta a szerencsétlen leányt megölni. Taeskö Juliánna a szülei társaságában a kora reggeli órákban kiment a földekre dolgozni. Ruhájakat s egyéb apróságukat a szekéren hagyták. Közben szülei a földek egyik távolabbi részébe mentek. Oláh János meglesve a kínálkozó alkalmat, ellopta a szekéren levő ruhákat és odébb akart állni. Taeskö Juliánna a menekülő tolvajjal összetalálkozott s követelni kezdte Oláhtól a lopott zsákmányt. Az öregedő férfi, aki négy gyermeknek az atyja, a földre te-

perte és fojtogatni kezdte a leányt.

Egyszerre csak elakadt a hang a leány torkán és Oláh János megdöbbenve látta, hogy áldozata elfehéredett arccal, megmerevült karokkal, élettelenül fekszik. Oláh János megrádvá elmenekült. A leány bátyja közben megtudta valakitől, hogy Oláh János azon a környéken járt, ahol Taeskö Juliánna dolgozott. Felkereste és meglepetve látta, hogy szüleinek és hűgának ruhái ott vannak nála. A meglepő leletről jelentést tett a csendőroknak. Oláh Jánost őrizetbe vették. Negyvenyolc óra múlva pedig részletes vallomást tett a történetekről.

Ez volt a Courageous!

Az angol hadiflottának legmodernebb és legbűszkébb anyahajója a két héttel ezelőtt elsüllyesztett Courageous volt. A hossza 736 láb, szélessége 81 láb volt. A fedélzeten állandóan 1500 embernek volt szállása, étkezőhelyisége és több, mint 100 repülőgépnél tudott helyet adni. Az angol hajógyárak két esztendeig készítették és most az angol lapok megírják, hogy összesen ötmillió fontba, vagyis 125 millió pengőbe került. A német tengeralattjárók meglorpedőzték és ez a hatalmas angol hajó — amelyet két évig készítettek — két óra alatt elsüllyedt.

Moszkva, okt. 26. (Német Távirati Iroda.) Hivatalosan közlik, hogy október 31-ére összehívták a Szovjetunió legfelsőbb tanácsának 5. rendkívüli ülését. Az ülés napirendjét nem közölték. (MTL.)

Megtorpedózott hajóról menekülnek a tengerészek.

Hungária filmszínház

100 PERC KACAGÁS

HALLO JANINE
RÖKK MARIKA

paradés főszereplésével.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Világhíradók!

4. 1939. X. 27. péntek

Színház, Film, Szórakozás

CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Október 27-én este: ESŐ.
Október 28-án, este: ESŐ.
Október 28. d. u.: Óreg tekintetes.
Október 29-én, délután: Csupetke.
Október 29-én, este: Dalol a nyár.
Délutáni előadások 4 órakor, az esti előadások pedig 8 órakor kezdődnek.

ESŐ. — Paul Maugham három-felvonásos drámája újszerű beállításával, elgondolásával és színreállításával méltán kelt érdeklődést és arat sikert. Valami olyan emberien mély és olyan végtelenül örök kérdéseket bolygat meg, melyekre ha nem is ad feleletet mindenki érzi, hogy honnan indult el és hova érkezett meg. Az eső örök taposómalma megőrül az embert s ott rántja sárba, ahol éppen a csillagokig akar emelkedni.

Mester Tibor mesteri kézzel rendezte és állította színpadra ezt a mélységesen erős drámát. És játszotta a küzdő, harcoló, istenkereső, de éppen ezért Istenét elvesztő papot. Szilágyi Szabó Eszter egy-egy jelenetben nagyon emelkedett játékaival lepett meg és éreztetni tudta a kitaszított ember mindent elvesztett életét. Bánhiály Ilona passzív szerepében, Bánhiály József nosztalgias bele-törődésében ott éreztet a trópusi eső láza. Zách János nagyon intelligens száraz orvos, Garamy Jolán félvér aszsonya, Mihályfy László erős vonalakkal megrajzolt ormestere voltak még a darab erősségei.

A kitérő darab pompás előadásban, de igen gyér közönség előtt pergett le előttünk. A díszletet és a szakadó esőt nagyszerű érzékeltetése külön dicséretet érdemel. sz. r. i.

Ma reggel utazik el a Szenci Molnár Egylet budapesti vendégszereplésére

A Szenci Molnár Ének- és Zeneegylet — mint megírtuk — az a kitüntetés érte, hogy az Országos Protestáns Napok alkalmából meghívták a fővárosba, ahol a rádióban ad hangversenyt a kiváló ének- és zeneegylet, Csósz László és Szigethy Gyula kar-nagy vezetésével. Vasárnap templomi hangversenyt, majd a megnyitó ünnepeken szerepelnek egyedül énekkar-ként a Szenci Molnár Egylet dalosai.

A budapesti Magyar Színházban pedig három előadásban mutatják be Frimmer Pál rendezésében, Csósz L. kollégiumi tanár dirigálásával a „János vitéz”-t. A debreceni művészek bizonyára országos hírnevükhöz méltóan szerepelnek a fővárosban.

*
METEOR MOZI MŰSORA: Pénteken 4—fél 7—9 órakor, közkívánatra: „A Hindó síremlék” új feldolgozás. Szombattól: „Süt a nap”.

A külkereskedelmi mérleg

Budapest, okt. 26. Magyarország külkereskedelmi forgalma ez év szeptember havában: A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal közlése szerint szeptember hónapban a behozatal értéke 30 millió pengő volt (1938. év szeptember hónapjában 31.5 millió), a kivitel értéke pedig 37.8 (56.6) millió pengőt tett. Az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 7.8 (25.1) millió pengős aktívummal zárult. Az ez év első 9 hónapjában behozatalunk értéke 356 (298.6) millió pengő, kivitelünk értéke pedig 428.8 (392.2) millió pengő volt. A külkereskedelmi mérleg a múlt év január-szeptember hónapjainak 94.6 millió pengős aktívumával szemben az idén 72.8 millió P-s kiviteli többletet mutat.

— Budapestben sok volt a légóltalmi kihágás. Budapestben a légóltalmi gyakorlatok és az esti elsőléttel kapcsolatosan sok kihágás és feljelentés érkezett a kerületi kapitányságokra. A főváros tizenhárom kerületében az első nap 750, a második nap alatt 702 légóltalmi kihágás történt. A kétnapos gyakorlat alatt összesen 1452-en vétettek az előírt rendszabályok ellen. Pestkörnyéken a két nap alatt 128 kihágási eset fordult elő.

A főváros kéri a közalkalmazottak régi illetményeinek visszaállítását

A gazdasági válság legsúlyosabb idejében az államháztartás és az önkormányzatok pénzügyi helyzetére való tekintettel főbbiben is csökkentették a közalkalmazottak fizetését. Azóta a gazdasági helyzet megjavult és erre való hivatkozással különböző közalkalmazotti szervezetek, továbbá a városok szövetsége már régen sürgeti a közalkalmazottak hely-

zetének javítását. A főváros törvényhatósági bizottságának közgyűlése tegnap befejezte a költségvetés vitáját, elhatározta, hogy feliratban kéri a kormánytól a közalkalmazottak 1931. év előtti illetményeinek visszaállítását. A határozathoz csatlakozásra hívta fel valamennyi társtörvényhatóságot.

Véget ért a földbirtokpolitikai javaslat vitája

Pénteken a földművelésügyi miniszter mond beszédet, azután tíz napra szünetre megy a ház

A képviselőház tegnap folytatta a földbirtokpolitikai javaslat tárgyalását.

Krúdy Ferenc előadó betérjesztette a költségvetés letárgyalásáról, valamint a rendkívüli házádomentesség kiterjesztéséről szóló bizottsági jelentést.

Elfogadta ezután a Ház Költsey István indítványát, amely szerint a Ház a földjavaslatot nyolcórás üléseken tárgyalja. E határozat értelmében már nyolcórás ülést tart a Ház.

Pándy Antal (nyilas) a földbirtokjavaslatához szövegeztetett, hogy fokozatosan kell a magyar földet a parasztság kezére juttatni. A javaslatot nem fogadta el.

Oláh György (MÉP) adatokat sorol fel annak bizonyítására, hogy a nagybirtok gazdálkodása nem olyan intenzív, mint a kisbirtoké. Nagy jelentőséget tulajdonít a bérlő szövetkezetek rendszerének, mert ez hitellel tudja ellátni a kisgazdákat. A javaslatot elfogadta.

Paczolay György (nyilas) az elmúlt századok telepítésével foglalkozott. A törvényjavaslatot nem fogadta el.

Szilvássy Kálmán (MÉP) rámutatott arra, hogy a javaslat tárgyalásánál félre kell tenni az egyéni szempontokat. A kormány helyzetét megnehezítette az igények felfokozása. A választások alatt felelőtlen egyének részéről olyan ígéretek hangzottak el, melyeket nem lehet megvalósítani. Ha ezeket az ígéreteket megvalósítanák, teljesen felborítanák az ország gazdasági rendjét. A javaslatot elfogadja.

Bajcsy Zsilinszky Endre beszédében vitába szállt báró Vay Lászlóval, aki szerint az Esterházy hitbizományból a törvényjavaslat alapján 59.734 hold lehetne igénybe venni.

— Az én számításom szerint — mondja Bajcsy Zsilinszky — csak 33.880 holdat. Marad mezőgazdasági

terület 50.266 hold, erdőterület 110.000 hold, összesen tehát 162.266 hold. Vagyis az én számításom szerint mindössze 15 százalékát veszik igénybe egy ilyen nagybirtoknak.

Végül azt fejtegette a szónok, hogy a földművelésügyi miniszterben bízik, hogy nem fogják pártpolitikai módon kezelni a törvényt.

Bertalan Kálmán hangzottatta, hogy amikor véráldozatok árán újjárajzolták Európa térképét, milyen fontos feladat a magyar térképet úgy megrajzolni, hogy minél több kis parcella alakuljon ki, egyes nagybirtokok helyén. Kéthli Anna szerint a javaslat egyáltalán nem viszi előbbre a földreform kérdését. Horváth Géza nagy lépcsőnek tekinti a javaslatot.

Gróf Esterházy Mór két határozati javaslatot terjesztett be, melynek értelmében kéri, minden lehető kövesenek el a törpe parcellák létrejövele ellen és mozdítsa elő a kormány pénzügyileg és gazdaságilag a családi otthonok létesítését. Pintér Béla vázolta a múlt eseményeit, majd kifejtette, hogy a javaslat nem az, amit szeretnénk volna adni, de többet nem tudunk nyújtani. Csorba Sándor szerint a javaslat helyes úton halad.

Az elnök ezután feltette a kérdést, hogy ki kíván még hozzászólni a törvényjavaslathoz, miután ahhoz hozzászólni senki sem kívánt, a vitát bezárta.

Bobory György alelnök indítványára a Ház úgy határozott, hogy legközelebbi ülését péntek délelőtti tartja s annak napirendjén szerepel a földbirtokpolitikai javaslat feletti határozathozatal.

A Ház csütörtöki 8 órás ülésében befejezte a földbirtokpolitikai javaslat fölötti vitát. A pénteki ülésen gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter válaszol a vita során elhangzott feltevésekre. A Ház ezután következő ülése a jövő heti ünnep miatt csak november 7-én, kedden lesz, amikor 8 órás ülésben megkezdik a költségvetés tárgyalását.

Hogyan menekült meg a Bremen?

A hajószakács érdekes elbeszélése

A „Daily Herald” amsterdami levelezője érdekes részleteket tudott meg a „Bremen” német óriásgőzös meneküléséről. A „Bremen” személyzetének ugyanis egyetlen nem-német nemzetiségű tagja, Post Ede, aki szakács volt a hajón, most érkezett meg Amsterdamba, Murmanskából, amelynek kikötőjében a „Bremen” izgalmas vándorlás után menedéket talált.

— Augustus 30-án — meséli a szakács — amikor az amerikai hatóságok megengedték a newyorki kikötő elhagyását, nagy sebességgel vágunk neki az óceánnak. Az éj beálltával a gőzös teljes sötétségbe borult. Minden ablakot lezártak. A fedélzeten senkinek sem volt szabad cigarettázni. A hajó harminc csomó sebességgel törtetett a sötétben.

— Egyedül Ahrens kapitány tudta, hogy merre járunk. Mi egyébként azt

sem tudtuk, hogy mi történik. Mindenestre nyugtalanokunk a sötétben való haladás miatt, különösen azért, mert egyetlen ufast sem vittünk magunkkal. Másnap reggel a parancsnok a fedélzetre rendelt valamennyiünket. Mindenki, akinek nem volt azonnali elfoglaltsága, egy fazék festéket és egy penzlit kapott. A mentőcsónakokat leengedték a tenger szintjéig, s a csónakokban állva megkezdhetük a gőzös átfestését. Sötétszürkére kellett mázolnunk az óriási oldalterületeket.

— Szeptember 3-án reggel riadó gyűjtött össze mindannyiunkat a fedélzeten. Ahrens kapitány megmondta, hogy üldöznek bennünket s nehéz lesz menekülni. Ettől kezdve mindennap mentőcsónakgyakorlatok voltak. A hajó előlő részét teljesen kiürítették, mert tartani kellett attól, hogy aknába ütközünk. Szabályos távolágokban a

fedélzeten s a fedélzet alatt levő helyiségekben benzinhordókat helyeztünk el. Az volt a parancs, hogy a benzint meg kell gyújtani, ha brit hadihajó közeledik a hajó felé.

— Több nap út után a Skandináv partok hosszában megérkezett végül is a „Bremen” Murmanskba. Napokig kellett azonban várniuk, míg száraz földre tehetjük lábunkat.

A pápa első enciklikáját ma közzéteszik

Róma, okt. 26. Mint a vatikáni államtitkárság jelentí, XII. Pius pápa első enciklikájának szövegét péntek délelben 12 órakor bocsátják a sajtó rendelkezésére.

Elsüllyedt egy görög gőzös, a kapitánya megőrült

Athen, okt. 26. Az Ambrakia görög gőzös Enböc közelében elsüllyedt. Az Ambrakia a Volos és Pyros közötti közlekedő szolgálatot látta el. Az eddigi jelentések szerint 31 ember életét vesztette. A hajó kapitánya a szerencsétlenség láttára megőrült.

Halálos ítélet Nancyban

Nancy, okt. 26. Charles Roost, aki éveken át autonómista tevékenységet fejtett ki Elzászban, a francia katonai törvényszék halálra ítélte. Roost azzal vádolták, hogy fontos hadilitokkat árult el külföldi kémeknek. Társai közül hármas 11 évi kényszermunkára, Lebsteint pedig katonai lefokozásra és halálra ítélte.

Jugoszlávia lakosainak száma 15 millió 600 ezer

Belgrád, okt. 26. Most jelent meg Jugoszlávia 1938—39. évi statisztikai évkönyve, amelyből kitérünk, hogy Jugoszláviának ez év június 30-án 15 millió 600 ezer lakosa volt. Belgrádnak múlt év december 31-én 466 ezer lakosa volt.

Olasz vélemény Románia helyzetéről

Róma, okt. 26. A Lavoro Fascista Románia helyzetével foglalkozik. Megállapítja, hogy Olaszország és Románia viszonya normális és azt hangoztatja, hogy Románia egyetlen vágya a semlegeség és a béke.

Az ország hangulata azonban még sem nyugodt. Ki fenyegeti tehát az országot? Németország magattartása irányában Hitler legutóbbi beszéde után nem lehet semmi kétség. Magyarország nem fenyegeti Romániát, Molotov szintén kijelentette, hogy a Szovjet tiszteletben tartja új szomszédainak határát. A románok még sincsenek tisztában a helyzettel.

Anglia ugyan garantálta őket, de ez még csak több zavart okoz két hónapja már alig beszélnek az angol szavatosságról.

Az angol-francia-török szerződés után azonban a nyugateurópai helyzet ismét ezt a kényes kérdést feszegeti, sőt Anglia állítólag annyira ment, hogy hajlandó Titulescu visszatéréséről is beszélni. Érthető tehát, hogy Romániának a legteljesebb figyelemmel kell néznie minden megmozdulást és különös figyelemmel fordul ma Róma Né. A románok még mindig remélik, hogy Róma szolgálatai folytán sikerül békés meg egyezést létrehozni a Balkán népei között. (MTL.)

— Orvosi kinevezés. A belügyminiszter a tárca nélküli miniszterrel egyetértően dr. Szőke István debreceni lakos, orvostudós a munkácsi állami kórházhoz a 10. fiz. oszt. 3. fokozatába alorvossá ideiglenesen kinevezte.

P. Nagy Zoltán síremléke felavatásának programja

Mint megírtuk P. Nagy Zoltán zenedigazgató síremlékét szombaton délután fél 4 órakor avatják fel szép ünnepély keretében. Az avatóünnepség sorrendje a következő lesz:

A debreceni dalárdák összkarja élénkeli a XC. zsolnárt. Uray Sándor h. püspök, egyházközségi főjegyző imádkozik. A városi zenekola női kara P. Nagy Zoltán egyik gyönyörű szerzeményét, az Angyali kórust adja elő. Megemlékezés, tartja dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök Debrecen sz. kir. város képviselőjében. A Városi Dalárda P. Nagy Zoltán másik remekművét élénkeli. Vág völgyében. Dr. Balla Bertalan főjegyző a daloskerület elnöke beszél a daloskerület nevében. A daloskerületek összkarja élénkeli a Halottas éneket.

Az ünnepélyen az összes dalárda megjelennek, a város előkelőségei szintén résztvesznek a síremlékavatáson, mely a magyar dal és zene egyik legkiválóbb művelőjének emlékét örökíti meg Debrecenben.

Mit mutat a statisztika a négy északi államról

Finnország: területe 383,000 négyzetkilométer, lakosainak száma 3,8 millió. Általános védkötelezettségre alapozott békehadereje 1 hadt. pság-ból, 3 gyalog hadosztályból és 1 lovasdandárból áll. Ezenkívül a szovjethatár mentén kb. 1200 fő létszámú határőrség, az önkéntes véderőegyesületbe szervezett mintegy 100,000 férfi és 90 ezer nő áll rendelkezésre. A légi erő 180 gépből, a tengeri erő 2 partvédelmi páncélos hajóból, 5 tengeraltjáróból, aknautató és gyorsnaszádokból áll. A szárazföldi haderő hadilétszáma 300,000 főre tehető.

Svédország: területe 449,000 négyzetkilométer, lakosainak száma 6,25 millió. Általános védkötelezettségre alapozott, de csak 5-9 havi kiképzési idővel rendelkező békehadereje 4 hadosztályból, 1 önálló dandárból, 260 repülőgépből, 10 partvédő páncélos hajóból, 2 kis cirkálóból, 13 kis rombolóból, 10 tengeraltjáróból és 2 kisebb repülő gépanyahajóból áll. A haderő hadilétszáma 400,000 főre tehető.

Norvégia: területe 322,000 négyzetkilométer, lakosainak száma 2,9 millió. Általános védkötelezettségre alapozott, de csak 84 napi kiképzési idővel rendelkező békehadereje kb. 20,000 fő létszámú és 11 vegyesdandárra tagozódik, 220 repülőgéppel, 4 öreg partvédő páncélos hajóval, 8 kis torpedórombolóval s 9 tengeraltjáróval rendelkezik. A haderő hadilétszáma kb. 100,000 fő.

Dánia: területe 43,000 négyzetkilométer, lakosainak száma 3,68 millió. Általános védkötelezettségre alapozott, 5 havi kiképzéssel rendelkező békehadereje 2 gyalog hadosztály, 150 repülő, 3 régi páncélos partvédő hajó, 12 tengeraltjáró és 20 terepdandár. A haderő hadilétszáma kb. 100,000 fő.

Egy kilométer hosszú vásznat lopott egy házaspár

Csütörtökön délelőtt tárgyalta a Fővenyess-tanács Páder Józsefné bűnyűjét, aki ellen lopás és orgazdaság miatt indult meg az eljárás. Páder József az egyik vidéki Hangya fiókot törte fel és onnan sok vásznat, ruhamezőt, élelmiszert hordott el. Éjszaka vitte haza a zsákmányt és mondotta a feleségének, hogy van még sok holmi az üzletben. Erre az asszony is elindult és segítette férjének hordani.

Csupán vászonból ezer méter hosszúságot loptak. Páder József hat hónap börtönt kapott, felesége most került Jankovich tanácselnök elé és ő is hat hónapot kapott.

— Az olyan egyének, akiknek a belülről elégtelen, s ezért emésztésük meg van zavarva és éjjel nem tudnak aludni, ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet elgyomorrasítani. Kérdezze meg orvosát!

A Jogász Ifjúsági Egyesület tisztújító közgyűlése

Szép György jogászelnök figyelemreméltó beszéde

Népes közgyűlés keretében tartotta évi tisztújítását a Debreceni Jogász Ifjúsági Egyesület. Jelen volt a közgyűlésen dr. Baranyai Béla, a jog- és államtudományi kar el. dékánja.

Ifj. Baesó Jenő jogászelnök megnyitó szavai után beszámolt az egyesület múlt évi munkásságáról. Majd sor került az új tisztikar megválasztására.

A közgyűlés a következő tisztikart választotta meg: Elnök: Szép György jogszigorló, alelnökök: Viskokay László jst., Gáspár István jh. Főtiszt: Vass Ádám jh. Főjegyző: Kerékgyártó Béla jh. Főpénztáros: Pausz László jh. Főellenőr: Sóvágó Gábor jh. Vigalmi bizottság elnöke: Tarnóczy Ádám jst. Becsület ü. biz. elnöke: Medveczky István jh. Számvizsg. biz. elnöke: Jeney Sándor jst.

Szép György jogászelnök székfoglaló beszédében az önzellen építő munkáról, mint az új jogásznemzedék legszébb ideáljáról beszélt.

— A magyar jogász sohasem volt a rideg paragrafus szolgája. Az új népi és szociális Magyarország ifjú jogászaiknak még fokozottabb öntudattal

kell járni a közösségi szellem és a magyar szív útját. Mi úgy készülünk a hivatásunkra, hogy ne csak tanult jogászok, hanem ha kell papok is legyünk: mint a jog parancsainak hirdetői és az igazság szentségének kiszolgáltatói. Ha kell orvosok: mint ennek a szegény árva magyar fajtának istápolói, az elesettek, gyengék, özvegyek és árvák helyzetének orvosai. Ha kell filozófusok, mert nyitott szemmel járunk az emberek között és nem félünk megismerni az életet a maga komoly valóságában. Ahhoz, hogy valaki hivatásának ilyen magaslatára tudjon emelkedni, ha nem is kizárólag, de első sorban három dolog szükséges: Munka, munka és még egyszer önzellen, kitartó, céltudatos, ha kell önfeláldozó és önméltó munka!

Indítványok során a közgyűlés Ifj. Baesó Jenő jogszigorlót tiszteletbeli és örökös jogászelnöknek választotta.

Dr. Baranyai Béla e. i. dékán közvetlen szavakkal buzdította további munkásságra az ifjúságot és az új tisztikarnak sikert kívánva zárta be a lelkes hangulatú közgyűlést.

Hozassa Debrecenbe a város Déri Frigyes hamvait

A múzeumalapító halálának 15-ik évfordulója

Tizenöt évvel ezelőtt, 1924 október 27-én halt meg Debrecen nagy mecénása, Déri Frigyes. A bécsi központi temetőben nyugosznak hűlt hamvai. Az idők forogtában talán feledésbe ment az egykori esztervárosban neve, egyszerű sírhalom őrizi a bécsi temetőben földi maradványait, de emléke annál inkább él Debrecenben, hisz itt nevét a róla elnevezett nagyszerű kulturintézmény, a Déri múzeum hirdeti.

Déri Frigyes felbecsülhetetlen értékű adományával, mellyel elősegítette a debreceni múzeum fejlődését és hatalmas, a magyar vidéken páratlan kiteljesedést, hozzáadva Debrecen városának és polgárainak áldozatkészségét, tulajdonképpen napjainkban mutatkozik meg. A Déri múzeum az országban egyetlen egyetemes jellegű magyar múzeum, amely mint ilyen szakörökben országos hírnévre tett szert és valóban büszkesége Debrecennek.

Déri Frigyes, a külföldön élő gazdag magyar állampolgár a nemzet nehéz napjaiban szánta rá magát arra, a nagyszabású kultúreselekedetre, mellyel Debrecen városát és közvetve az egész országot gazdagította. A komor, vérszes, annyi szomorúságot hozó 1919.

esztendőben jött Debrecen városához a nemeslelkű gazdag ajándékozással. Az akkori szomorú napokban ez a fenélt lelkű eselekedet, mint szívárvány tünt fel a borús magyar égen. Déri Frigyes emlékezete ezért áldott és az iránta való kegyelet, emléke iránti tisztelet él a szépéret és nemesért lelkesedni tudó debreceni lelkekben. Azonban ennek a kegyeletnek és tisztelő emlékezetnek valahogy külső formában is kifejezésre kellene jutni. Milyen nemes és hálattelt gesztus volna Debrecen városától, ha Déri Frigyes hűlt hamvait a bécsi temetőből hazahozatná és a debreceni Köztemetőben díszsírhelyen helyezné el! A Déri-eszlád életben levő tagjai bizonyára hozzájárulnának ehhez a kegyeletnek aktusához, mely hazai földbe hozná annak a nemeslelkű férfinak földi maradványait, ki oly nagy áldozatot hozott a magyar kultúrt és Debrecen fejlődési adományával, egész gyűjteményével megajándékozta.

Déri Frigyes halálának 15. évfordulóján, felvetjük ezt a gondolatot és ajánljuk az illetékes körök figyelmébe. Nyugodjanak debreceni földben Déri Frigyes hamvai.

Egy svájci község fele semleges, másik fele hadiállapotban van

A templom Franciaországban, a temető Svájcban van — A polgármester pajtában hivataloskodik

A genfi tónál levő Saint Gingolph község már eddig is mint kuriózum szerepelt az európai térképeken. Most pedig a politikai helyzet változása folytán egészen különös érdeklődés középpontjába került. A községben ugyanis átvonul a francia, svájci határ és pedig úgy, hogy a község egyik fele a semleges Svájcba, a másik pedig a jelenleg háborús állapotban levő Franciaországhoz tartozik. Ezáltal Saint Gingolph két részre oszlott. Az egyik oldalon háborúsak a viszonyok, élelmiszerjegyekkel, benzintakaróssággal, elsötétítéssel és a férfi munkakerő hiányával, míg az országot másik felén a semleges svájci oldalon mindez nem éri. Ott az élet normálisan megy tovább, az emberek nyugodtan járnak napl foglalkozásuk után, egész éjjel ég a villany, hogy a repülőgépek pilótái láthatassák, hogy itt már semleges területen járnak. A svájci oldalon lehet benzint kapni, amennyit az ember akar és mindenféle árut vásárolhat az ember élelmiszerjegy nélkül. Ha a két fajt elválasztó utcasten, mely a ha-

tárt képezi — nem volnának drótakadályok a svájci milícia gépfegyveres katonáival, amelyek a semlegességre vannak hivatva figyelni, nem is híné az ember, hogy a másik oldalon már hadiállapot van.

A legérdekesebb azonban az, hogy a templom Saint Gingolphnak a francia oldalán van. A hívők azelőtt zavarlatalanul csak a másik oldalról járhattak az Isten házába, de most még útlevéllel sem járhatnak át. A temető viszont a svájci oldalon van. Meg kell jegyezni, hogy a kis városkának egy temploma s temetője van csak, úgyhogy ezen a téren is a legnagyobb zavarok uralkodnak. A községhez, amely svájci területen van eddig egy francia polgármester és egy svájci községi elöljáró intézte a városka ügyeit. Most azonban a francia polgármester frásztalát átvitette a határon és ideiglenesen francia területre eső község egyik pajtájában telepedett le s ott hivataloskodik. Ott intézte el a mozgósítással járó teendőket is. A különös határvonal alapján is lehetséges, hogy két leány közül

az egyik bevonult a francia hadseregbe, míg a másik, aki esetleg svájci területen született, tovább is vígan él a világát.

Az új magyar követ Moszkvában

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Kristóffy József dr. az újonnan kinevezett moszkvai magyar követ a tegnapi nap folyamán a Kremjben átadta megbízólevelét Kalinnnek, a Szovjet-Unió központi végrehajtó bizottsága elnökének.

Zsindely államtitkár nyitotta meg a ref. néprajzi kiállítást

Budapest, okt. 26. Az Országos Bethlen Gábor Szövetség a Protestáns Napok alkalmából több kiállítást rendezett. A negyedik ilyen kiállítás a néprajzi kiállítás ünnepélyes megnyitása esütörtök délelben volt az Iparművészeti Múzeumban.

Zsindely Ferenc dr. államtitkár a miniszterelnök képviseletében nyitotta meg a kiállítást. Szabó Imre esperes meleg szavakkal üdvözölte az államtitkárt, aki válaszul az üdvözlésre, megnyitóbeszédében többek között ezeket mondotta:

— A népművészeti alkotásokban nemcsak a nép művészi ízlésének bizonyítékát láthatjuk, nem csupán a pusztá gyönyörködtetés eszközeit, többek ezek mind ennél, mert bizonyosságai a sajátos népi életformáknak és az ezekhez való ragaszkodásnak is. A mi kiállításunk magyar és protestáns, elsősorban vagyunk magyarok, — ez a legfőbb akaratunk — valamely valóságelekezethez való tartozásunk csak később következik a sorban. Mint magyar és protestáns ember, mint a népművészetek régi és lelkes hódolója, örömmel és büszkén nyitom meg a kiállítást.

A megjelent előkelőségek végig járták a kiállítás helyiségeit. A kiállítás egyik részében az új magyar úri viseleteket Zsindely Ferencné Tüdös Klára állította ki.

Közérdekű levél

A tűzfalak világitanak

A légoltalmi napokkal kapcsolatban egy megfigyelésemet kívánom közölni. Mikor az egész városban elsötétítés volt, megfigyeltem, hogy a fehérre meszelt tűzfalak igen élénken világitottak. Még erősebb volt a tűzfalak kírívó és messziről megfigyelhető fehér színe a holdvilágnál. Azt hiszem, hogy repülőgépről a város sötét tónusából kiemelkedő ezen fehér foltok még inkább megfigyelhetők. Ilyenformán veszély esetén hiába van elsötétítve a város, a fehér tűzfalak elárulják. Könnyű lenne ezen a körülményen segíteni. Egyszerűen barna, vagy fekete színűre kellene mázolni a tűzfalakat. Kevés költséggel megoldható a dolog és legalább tökéletesebb lenne a város „elrejtése” támadó repülőgépek elől.

A fentiekhez hasonló a megfigyelésem a fehér, vagy világos színű ablakfüggönyökkel kapcsolatban. Ezek is viritanak a sötétben.

Loyass Kálmán kőművesmester.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-87, 11-33. Előfizetési árak havonta
 2.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
 nap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, okt.
 21—28-ig: „Megváltó“, Piac ucca 13.
 telefon: 14—69. — „Tisza“, Magoss
 György-tér 9., telefon: 24-52. — „II.
 Rákóczy“, Külsővásár-tér, telefon:
 23-43. szám. — „Sztankay“. Szent
 Anna ucca 64., telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk Nagy László debreceni őrmester hősiességére

1914 október 27. A debreceni 39. kö-
 zös gyalogezred 4. menetzászlóaljának
 őt szakasza azt a parancsot kapta,
 hogy a Sary-Sambor környéki Pal-
 czynskie magaslaton menjen állásba
 és innen az oroszoknak a Tysowica
 völgyében való áttörését akadályozza
 meg.

Az oroszok 200 lépésre közelítették
 meg a 39-esek arcvonalát és géppus-
 kák pusztító tüzet zúdítottak a Pal-
 czynskie magaslatra. A 39-esek pa-
 rancsnoka ekkor elhatározta, hogy
 ezeket a géppuskákat, még mielőtt az
 ellenség nagyobb erősítést kapna, el-
 űzi. Támadást tervezett tehát, de hogy
 ezt megindíthassa, előbb fel kellett de-
 ríteni a szomszédos nagy erdőbe.

Nagy László őrmester engedélyt
 kért, hogy tartalékban levő szakaszá-
 val előrehessen és az erdőben felderít-
 ést végezhesen. Bámulatos hősiessé-
 ggel és elszántsággal át is hatolt az er-
 dőn, egészen a géppuskák fedezetéig s
 megrohanta őket, noha jól tudta,
 hogy közvetlen közelükben nagy orosz
 erő tartózkodik.

Nagy őrmester emberei e rendkívül
 megerőltető menettől kimerülten le-
 lemaradoztak, úgyhogy a rohamot
 nem is az egész szakasszal hajtottá
 végre. De ami létszám tekintetében
 hiányzott, bőségesen meg volt Nagy
 László őrmester vasakarátában, el-
 szántságában és hősi példaadásában.
 Ellenállhatatlan erővel rohantak rá a
 debreceni bakák a géppuskafedezetre.
 Már-már el is ragadták állását, de ek-
 kor olyan nagyszámú erősítés érkezett,
 amellyel Nagy őrmester és emberei
 sem tudtak megbirkózni.

Nagy őrmester súlyosan megsebe-
 sült, de azért az erdőben bujkálva
 visszavánszorgott a Paleczynskie ma-
 gaslaton levő parancsnokához és je-
 lentette neki a történeteket.

Később kiderült, hogy Nagy őrmes-
 ter szakasza élen egy egész lövész-
 zászlóaljba ütközött.

Ezért a kimagasló fegyvertényért
 Nagy őrmestert az arany vitézségi
 éremmel tüntették ki.

— A Köztemetőt látogatók nagy szá-
 mára való tekintettel, folyó hó 29-én,
 vasárnap reggel 8 órától, folyó hó 30-án
 hétfőn, folyó hó 31-én kedden, folyó évi
 november hó 1-én szerdán és november
 2-án csütörtökön 7 óra 4 perctől kezdve
 a csapóuccai vonalon az összes kocsikat
 a Csapó ucca elejétől a Köztemető
 főbejáratáig közlekedtetjük, úgy-
 hogy az utasok már a délelőtti folya-
 mán is átszállás nélkül utazhatnak ki
 a Köztemetőbe. **HEV üzletigazgatóság.**

— **696.739 pengő adót fizettek be**
 a múlt hónapban Debrecenben.
 Ez az összeg 36.341 pengővel több a
 múlt évben ugyanezen hónapban
 teljesített befizetéseknél, amikor a
 város adófizető polgárai 669.398
 pengőt fizettek be az adóhivatal
 pénztárába.

A véletlenül elsült fegyver halálát okozta 14 éves leánynak Két hónap fogházra ítélték a gondatlan mezőört

Szerep községben a főbíró szobá-
 jában tartózkodott Zsurka Károly
 mezőört és jelentést akar tenni tolvaj-
 lás ügyében. A község tulajdoná-
 ban levő sörétes fegyvere víz-
 szintes helyzetben a kezében volt
 és amint leakarta tenni, a fegyver
 eldőrdült és a sok sörét behatolt
 a közelben álló Török Borbála 14
 éves leány hasába. A sörétek bor-
 zalmas roncsolásokat okoztak és a
 leány a helyszínen meghalt.

A debreceni törvényszéken gon-
 datlanságból okozott emberölés
 miatt indult meg az eljárás Zsurka
 Károly ellen. A tárgyalást esütörtökön
 délelőtt tartották meg. A

mezőört beismerő vallomást tett. El-
 modotta, hogy fegyverébe beleszo-
 rult a fojtás és nem tudta kivenni
 a mezőn. Arra számított, hogy
 majd a község házában kiveszi a cső-
 ből.

Megállapították a szakértő véle-
 ménye alapján, hogy Zsurka igen
 gondatlanul járt el, mert a fegy-
 ver ravaszát nyitva tartotta, még
 akkor is, mikor a szobába belépett
 és a fegyver csövét nem a föld
 felé, hanem vízszintesen tartotta.
 A bíróság a gondatlan mezőört el-
 ítélte két hónapi fogházra. Az íté-
 letet dr. Telkes Béla ügyésztudo-
 másul vette és az jogerős lett.

— **Kormányzói elismerés.** A kor-
 mányzó a kereskedelmi miniszter
 előterjesztésére megengedte, hogy
 Kompass László ny. postaigazga-
 tónak négy évtizeden át teljesített
 hű és buzgó szolgálatáért elismeré-
 se tudtul adassék.

— **Allamvizsgák november 12-én** Na-
 menyi Gyorsiró-gépiróiskolában. Új
 kezdőtanfolyam indul. (Rákóczi u. 17).

— **Presbiteri bibliorák.** A deb-
 receni református egyház Missziói
 Bizottságának elnöksége közli,
 hogy ma, október 27-én, pénteken
 és október 30-án, hétfőn az egyház
 tanácstermében presbiter- és
 egyházi tanácsosok számára
 bibliaóra lesz. A bevezető áhitatot
 Uray Sándor h. lelkeselnök tar-
 tja, az összejövetel második fele
 hozzászólások számára van fenntar-
 tva. Az elnökség ezúton kéri fel
 a presbitereket és egyházi tanácsosokat,
 hogy minél teljesebb
 számban jelenjenek meg a Reformá-
 ciónak ünnepét előkészítő alkalom-
 kon. Kezdeté délután öt órakor.

x **Bartalis tánciskolájában** november
 3-án táncanfolyam kezdődik. Szépen
 Szépen táncolni Bartalislól tanul.

— **A bevonult iparosok adója.**
 Az Ipartestületek Országos Köz-
 pontja beadvánnyal fordult a
 pénzügyminiszterhez és kérte,
 hogy töröljék azoknak az ipar-
 osoknak általános kereseti adóját,
 akik rendkívüli fegyvergyakor-
 latra vonultak be és ezalatt mühe-
 lyüket ideiglenesen szüneteltették.
 Az előterjesztésre most azt a vá-
 laszt kapták, hogy törvényes ren-
 delkezések értelmében a kérelem-
 nek ilyen formán eleget tenni nem
 lehet. A fennálló szabályok azon-
 ban lehetővé teszik, hogy a rendkí-
 vüli hadgyakorlatra bevonult ipa-
 rosok a jövő év januárjában fel-
 mondják rögzített adójukat és új
 adóvallomásokban tüntessék fel,
 hogy katonai szolgálat miatt kere-
 setük csökkent. Az adóügyi ható-
 ságok az igazolt keresetsökkenés
 alapján az iparos adóját mérséke-
 lik és a keresetnek megfelelő adó-
 állapot állapítják meg.

— **Egy ácsmester tragikus halála.**
 Nyírbélteken Bradach Elek 48 éves
 ácsmester egy épülő ház ácsmunká-
 lait végezte. Munkaközben lezuhant,
 nyakcsigolyatörést szenvedett és meg-
 halt. A vizsgálat megindult annak meg-
 állapítására, hogy az ácsmester halá-
 láért kit terhel a felelősség.

— **Vasárnap kezdődik a hét.** En-
 nek a közkeletű igazságnak a megál-
 lítása az országos vásárok tartásának
 szempontjából vált szükségessé, mi-
 után vita merült fel tekintetben,
 hogy melyik nap is hár tulajdonképen
 a hét kezdőnapja. Most az illetékes
 miniszter úgy döntött, hogy az ország-
 os vásárok szempontjából a vasárnap
 tekintendő a hét kezdőnapjának.

— **Kéthónapi fogházra ítélték** He-
 gedius Zsuzsanna debreceni asszonyt,
 aki átvett egy lopott gyermekbaba-
 tot, melyet az egyik tanyai iskolából vit-
 tek el. A babát eladták öt pengőért.
 A lopást fiatalok követik el, akik
 dorgálást kaptak.

— **Uj hölgyfodrászat.** Tartós, villany
 víz és vasodulás. Kovács Lajos
 hölgy- és úrfodrászata, József kir. her-
 ceg ucca 2. szám.

— **Az iparosság nyugdíja kérdé-
 sében** Vas vármegye törvényható-
 sága az iparügyi miniszterhez fel-
 iratot intézett és ennek másolatát
 hasonló szellemű állásfoglalás vé-
 gét Debrecen város törvényható-
 ságának is megküldte. A város
 törvényhatósága magáévá tette
 Vas vármegye törvényhatóságá-
 nak állásfoglalását és hasonló
 szellemű feliratot intéz a m. kir.
 kormányhoz. A miniszterelnök
 most megküldötte Debrecen város-
 nak az iparügyi miniszternek ez-
 ügyben hozzáintéztetett íratát,
 melyben arról értesíti az iparügyi
 miniszter, hogy a kézműiparos-
 ság öregségi biztosításának kérdé-
 se előkészítés alatt áll. A szüksé-
 ges adatok birtokában a minisz-
 terközi bizottság fogja a kérdést
 tárgyalás alá venni.

x **Urikonyhán főzni, sütni** kitűnő
 módszerrel hamar megtanulhat. Cím a
 kiadóban.

— **Nem mehetett Amerikába, in-
 kább a halált választotta.** Sidlovszky
 Péter 62 éves nyírbátori, Amerikát
 járt gazdálkodó afeletti ekkeseredésé-
 ben, hogy nem mehetett ki ismét ott
 élő gyermekeihez, lakásának gerendá-
 jára felakasztotta magát, mire tettét
 felfedezték már halott volt. Sidlovszky
 többször hangoztatta, hogy öngyilkos-
 ságot fog elkövetni, fenyegetőzéseit
 tegnap be is váltotta.

x **Libaaprólék 70 fillér,** libacomb 1.40
 kilója, libamáj 3 fillértől dekája, csapó-
 uccai színházi átjárónál. Szombaton
 hat órától, vasárnap 10 óráig nyitva.

— **Borzalmas vasúti szerencsét-
 lenség történt a római Termi-pá-
 lyaudvaron.** Egy barnaszénszállító
 tehervonat fékjei felmondtak a
 szolgálatot és a vonat teljes sebes-
 séggel rohant be a pályaudvarra.
 Az egyik váltónál a vonatnak
 mind a huszontkét kocsija kiski-
 lott, villamos mozdonya pedig a
 peronra rohant. A vasúti sze-
 mélyzet már előre észrevette a sze-
 rencsétlenség bekövetkeztét és a
 közönséget igyekezett a peronról
 eltávolítani, de a mozdony így is
 tizenkét embert elütött. Kettő
 azonnal meghalt, tíz súlyosan
 megsebesült. A vonat személyzeté-
 ből egy fékező szintén életét vesz-
 tette.

— **Zsidó istentiszteletek.** A debreceni
 statusquo ante izraelita anyahitközség
 templomaiban az istentiszteletek ren-
 de október 27-től november 3-ig: Pént-
 teken este mindkét templomban 4.25,
 szombaton reggel 7, délelőtt a Kápol-
 nási uccában ifjúsági negyed 10 órakor
 a Deák Ferenc uccában fél 11 órakor,
 délután a Kápolnási uccában ifjúsági 3,
 mindkét templomban 4 órakor, este
 5.10 órakor. Köznap reggel mindkét
 templomban fél 7, este 4 óra 40 per-
 cor. — **Hitszónoklat:** Pénteken este a
 Deák Ferenc uccában. Rabbiság.

— **Istentiszteletek ideje az orth. Izs.**
 templomban. Pénteken délután 4.25
 órakor. Szombaton reggel 8 órakor. —
 Szombat kezdete 4.15 órakor, szombat
 vége 5.25 órakor.

Meghalt a gyermek az almától

Bogdán Istvánné debreceni asz-
 szonyinak egy éves fiacskája egy
 darab almát kapott és azt ette.
 Nagy falatot vett a szájába a jó-
 ízű almából és valahogyan a to-
 skán akadt az alma és mire orvos-
 hoz rohantak a gyermekkel, hogy
 segítsen rajta, megfulladt.

A debreceni törvényszék dr. Fő-
 vényessy tanácsa esütörtökön tár-
 gyalta az ügyet. Bogdán Istvánné,
 akinek férje cipésmester és Mó-
 ricz uccán lakik, gyászruhában je-
 lent meg a tárgyaláson és nagy sí-
 rassal mondotta el vallomását. A
 gyermek máskor is evett almát és
 nem történt semmi baja, nem is
 tudja elképzelni, hogyan akadha-
 tott meg a falat a füeska torkán.

A bíróság teiktettél az enyhítő
 körülményre, felmentette az anyát
 a gondatlanságból okozott ember-
 ölés vádjá alól. Az ítéletet az
 ügyész nem vette tudomásul és
 így az ügy a tábla elé kerül.

Hat hónapi börtön után felmentés

A debreceni törvényszék esütörtök-
 kön érdekes újrafelvételi ügyben tar-
 tott főtárgyalást. A vádlottak padján
 ült Tarnóczy Gyula vámospécsi lak-
 kos, akit orgazdaság miatt ítélték el
 hat hónapi börtönre. Papp József nap-
 számos Szőke István halápi tanyájá-
 ról tengerit és búzárt lopott és azt a
 vad szerint elvitte éjszaka Tarnóczy
 Gyulához és annak adta el olesó áron.

Papp Józsefet a betöréses lopás
 miatt elítélték hathónapi börtönre és
 az ő terhelő vallomása alapján ítélték
 el Tarnóczyt is, mint orgazdát.

Tarnóczy az újrafelvételi eljárás so-
 rán tanukra hivatkozott, akik előtt a
 tolvaj beismerte, hogy ártatlanul vá-
 dollta be orgazdaság miatt. A főtárgya-
 lason dr. Nyíri László védőügyvéd ter-
 jesztette elő a bizonyítékokat, melyek-
 nek alapján a bíróság felmentette Tar-
 nóczyt a vád alól. Papp Józsefet a bíró-
 ság előtt is visszavonta Tarnóczy ter-
 helő vallomását. Dr. Telkes Béla
 ügyész tudomásul vette az ítéletet, de
 kérte, hogy az iratokat adják át az
 ügyészségnek, mert Papp József ellen
 hamis vád miatt eljárást indít.

A vonat késése mentette meg a halálragazolástól

Igen érdekes ügyben tartottak
 tárgyalást a debreceni törvény-
 széken esütörtökön. A bíróság el-
 került közveszélyű esemény
 miatt Lévai Sándor gépész, aki a
 nyáron az egyik vasúti átjárónál
 cséplőgépet vezetett át. A kéményt
 nem kapcsolta le és így elszakította
 a táviróhuzalt.

A tárgyaláson kiderült, hogy
 Lévai Sándort azért jelentették fel
 tulajdonképpen, mert abban az
 időben haladt át a vasúti átjárón,
 amikor a menetrend szerint az
 egyik személyvonatnak kellett volna
 odaérkezni. A személyvonat-
 nak négy perc késése volt és ez
 mentette meg a gépészt az elgázo-
 lástól és cséplőgépet a széttrésztől.
 A vasúti átjárókon csak engedéllyel
 szabad cséplőgépeket átvo-
 natolni, nehogy a lassú járművek
 karambolnak legyenek előidézői.
 A pályaoz szerint Lévai nem kért
 engedélyt és így a robogó vonat
 elé vezetett volna cséplőgépet, ha
 véletlenül nincs négy perc késése
 a személyvonatnak.

A bíróság ötven pengő pénzbün-
 tetésre ítélte a gépészt, aki azzal
 mentette magát, hogy nem volt
 tudomása arról, hogy nem szabad
 engedély nélkül cséplőgépe átvo-
 natni az átjárón.

— **Debrecen—Nyíregyháza 5¼—3¼.**
 Vasárnap Debrecen sakkozói Nyíregy-
 házán 5 és fél—3 és fél arányú győ-
 zelmet arattak a nyíregyházi sakk-
 zók felett.

Gyászrovat

Sipos Bálint képezett kőművesmester, 72. évében elhunyt. Temetése szombaton délután fél négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Csapó uca 23. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Katona Imre asztalos 22. évében elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Temetését: Bartha vállalata végzi. berei Nagy Ilus folyó hó 26-án elhunyt. Temetése vasárnap délután fél négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, a református egyház szertartása szerint. Lakás: Domb uca 16. Dankó temetkezési vállalat.

Időjárás

A nyugat felől beáramló tengeri levegő felhősödést és esőt idézett elő a magyar medencében. Az eső nyugatról kelet felé terjeszkedik. A hőmérséklet az ország nyugati felében 7-9 fokig, keleten még 14-18 fokig emelkedett.

Jóslás: Élénk északnyugati, északi szél, sok helyen újabb eső. A hőmérséklet nyugaton alig változik, keleten még csökken.

Hármas ikrek születtek a budapesti János kórházban. Kató, Ilonka és Sári, Götthe Lajos soffőr feleségének gyermekei. A szülészeti osztályon most mindenki a három síró kisbabával foglalkozik és boldogan állapítják meg, hogy mindhárom édesanyjakkal együtt makkgyógyászok. Az apa valószínűleg az Egészségpolitikai Társaság vezetőségét fogja felkérni, hogy Katót, Ilonkát és Sárít tartsa keresztvív al.

Varsó híradalmi biztosa jelentést tett közzé, mely szerint Varsó ostroma alatt a lengyel fővárosban kétszázötven négyzetméter ablakvetést tört össze. — Egyelőre százezer négyzetméter üveget rendeltek az ablakok betüvezésére.

Hétfő hústalan nap Párisban. Most jelent meg a francia fővárosban a hivatalos rendelkezés, amely a hétfői napot szigorúan hústalannak nyilvánítja. A hétfői napon sem a mérszártsékek, sem pedig az üzletek nem árulhatnak és nem szolgálhatnak húsarukat. A hotelek és éttermek is szigorúan hústalan napot tartanak. A rendelet kiemeli, hogy a szigorú eljárásra azért van szükség, mert a húskészletet a katonaság számára akarják biztosítani.

Modern esipkerézsika. New Yorkban négy év óta tartó mély álomból most lért magához Makine Jarington nevű newyorki kisleány. Az orvosok megállapították, hogy a kis Csipkerézsika álmatlanság okozta és az eset egyike volt a legérdekesebbeknek. Négy évvel ezelőtt aludt el a kis newyorki lány. Alvása mindenben hasonlított a tetszhalottéhoz. Mindvégig állandó orvosi ellenőrzés alatt tartották. Kezelőorvosa véleménye szerint Makine Jarington fizikailag tökéletesen épen ébredt fel hosszú álomból, azonban szellemi szempontból az agyműködése nem kielégítő.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE

Üzletlen a gabonátözsde.

Búza tiszavidéki, felsőtiszai, dunatiszaki, fejemgyei, dunántúli, kisalföldi 77 kg-os 19.65, 78 kg-os 20.15, 79 kg-os 20.45, 80 kg-os 20.65, rozs pest vidéki 14.10-14.15, rozs más 14.20-14.40, takarmányárpa elsőrendű 16.60-17.00, középminőségű 16.30-16.50 P. — Sörárpa kiváló 21.-22.-, prima 19.50-20.50, sörárpa 19.-19.50, zab elsőrendű 19.-19.25, középminőségű 18.-19.00, tengeri 19.15-19.35, korpa 13.60-13.75, 8-as liszt 15.85-16.25 P.

SERTÉSVÁSÁR

A csütörtökön tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 5152 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 2479 darab volt. Az irányzat közepes. Árak: szedett sertés I. 100-104 fillér, kivételesen 105-106 fillér, III. 86-92 fillér, angol sonka, sertés II. 88-96 fillér, exportzsír márc. között 160 fillér kilónként.

Két őrizetbevétel a hajnaluccai hatezer pengős betörés ügyében

Hírt adtunk arról a különös betörésről, mely a Hajnal utca 25. számú házban történt. Ismeretlen tettesek Zsigó Jolán ottani lakos konyhájából kilopták az éj leple alatt az asztalt, melynek fiókjában 6040 pengő volt. A megindult nyomozás folyamán az a feltevés alakult ki, hogy csak olyan egyének követhették el a bűncselekményt, akik tudták, hogy Zsigó Jolán néhány nappal ezelőtt kivette a takarékpénztárból ezt az összeget és azt az asztalfiókba tette.

A szalak Balmazújvárosra vezettek, ahova a detektívek kintaztak, mert a feltevés szerint a betörők egyik ismerősüknél rejtették ott el a pénzt. A rendőrség két őrizetbevételt foganalo-sított maris és a különös betörési ügy ezzel az új fordulattal most már a megoldás előtt áll.

Akiknek a foglalkozása minden erejük megfeszítését követeli, igyanak heteként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert ez alaposan kitisztítja a bécsatornát s előmozdítja a vérkeringést az egész szervezetben és ezáltal új életerőt teremt. Kérdezze meg orvosát!

22 új iparigazolványt adott ki az elmúlt hónap folyamán az iparügyi osztály. Ebből hentesmészáros 3, gépjármű kocsil, gyümölcskereskedés, szatócs tűzifa és mészkereskedés 2-2, míg fűzőkészítő, cipész, eszmadia, női szabó, férfi szabó, férfi szabó, férfi szabó, villanyserelő, ács és féhéreműkészítő-párt váltott 1-1.

Életjelt adtak magukról Varsóból a miskolci lányok. Miskolcra kerültek Varsóba a Komáromy-lányok, néhai Komáromy Gyula MÁV felügyelő feltűnő szépségű leányai, Aranka, Sári és Zóri. Komáromy Aranka Weiss Henrik lengyel ezredeshez ment feleségül, férje legutóbb a varsói állami fegyvergyár-
k volt az igazgatója. A háború kitörésekor a család Varsóban volt. A lengyel fővárosban érte a háború Komáromy Sárít, aki Gruber Sándor varsói ügyvéd felesége, valamint Zórit, akit bátor Schirmer Frigyes lengyel vezérkari kapitány vett nőül. A Komáromy-lányok édesanyja Miskolcon lakik és heteken keresztül nem kapott hírt a lányairól. Szerdán végre életjelt adtak Varsóból. Weiss ezredesné írt anyjának a háborút férjével és gyermekeivel Varsóban élte át. Zóri és Sári férjét eltűntek. A Komáromy-lányok szeretnének hazajönni és most mindent elkövetnek, hogy hazajussanak Miskolcra.

161 temetés történt az elmúlt hónap folyamán, amelyek közül közöltségen történő, ingyenes temetés 54 volt. Holttestek kísérésére és a köztemetőben leendő újra eltemetésére a hatóság 30 engedélyt adott ki.

Epitési engedélyt kértek október hónapban: Balogh István, Kászton uca 11., lakóház. Bakó József, Kászton uca, taldalék. Ökrös Lajos, Budai Ézsaiás u. 21., lakóház. Radics Lajos, Bujdosó u. 10., taldalék. Sipos József, Tánics u. 31., taldalék. Sívágó Antal, Hadházi u. 28., lakóház. Dobi Imre, Dalmi Tibor u. 14. szám, lakóház. Özy, Szilágyi István-né, Telek uca 36., műhely. Jóna János, Ondó, gazdasági épület. Varga Antal-né, Harsányi Gusztáv uca 37. taldalék. Kocsi István, Budai Ézsaiás u. 45. taldalék. Székely és Csáki, Ispótyai 3 B., raktár, istálló. Ifj. Kapusi Imre, Gróf Vécsey uca 5. taldalék lakóház. Hevesi István, Homok uca 116., taldalék lakóház. Jakobovits Henrik-né, Széchenyi u. 49., felszer. Harangozó István, Szegedi Gergely uca 15. lakóház. Szenté János Apaffi uca 61. taldalék lakóház. Reményesség Ferenc, Lugosi uca 21. melléképület. Özy. Kovács Lajos-né, Fancsika, lakóház. Hatala József, Kadosa uca 4., lakóház. Ref. gimnázium, Kálvin-tér, tornacsarnok. Farkas János, Kuruc uca 39., lakóház. Tardi Elek, Rigó uca, lakóház. Kiss István, Kemény Zsigmond uca 1. taldalék. Jónap Aladár, Péterfia 59 átalakítás. Bély Lászlóné, Batthyány uca 1. átalakítás. Löchl Pál, Kisfaludi uca 37. bontás. Rozsályi Gergely, Poroszlai 3. lakóház. Hanesch Dezső, erikó uca 61. lakóház. Tóth Ferenc, Horthy Miklós út, lakóház. Kovács Máté, Ember Pál uca, lakóház. Dr Horváth Arthur, Wessprémi uca, lakóház. Katona István, Mátyáskirály 57. taldalék. Mező István Székely uca 16. mosókonyha, fűskamara, kerítés. Özy. Bikfalvi Farkas-né, Vigkedvű Mihály uca 31. szin. Nagy Lajos, Telek uca 45., műhely. Berky Géza Borzán Gáspár uca, bontás.

Látomány

Mint sárga korong a Hold bolyong
Az égen kéktitok szalad
S egy csillag fehérén kacag.
Hunyja szemét az ezüst setét,
Arny alszik a szürke falon
Rőt függöny csüng az ablakon.
Kaput nyit már az éj a vágynak,
S hogy megtalálja az utat,
Piros gyertyákat gyújtogat
S nem hiába: a lila nyárba,
Aranyágon rózsá kering,
S zöld csokorban ég a rozsmaring.
Farka lánggal, királyi násszal
Két szívben ó! kitudja hol,
Hahó! — fekete Csönd dalol.

legényi vitéz Soltész-né Guldán Olga.

„Mesterség, vagy hivatás“ címmel lesz ma este 8 órakor vitaest a Keresztény Ifjúsági Egyesület, Piac uca 36. szám alatti nagytermében. Vezető: Szabó Imre.

Vass János rendőrtanácsost elhelyezték Ungvárról. A kiváló rendőrtiszt, aki a legnehezebb időkben került Ungvárra, melegen búcsúztatták.

A Credo Katolikus Férfiak Egyesülete szombaton, e hó 28-án tartja szokásos gyűlését a kat. polgári iskola Varga uca 4. szám alatti helyiségében. Az ülés este 7 órakor kezdődik, amikor is Faragó László s. lelkész tartja: Szent Anna pélbaniatemplomunk története címen előadását. Minden katolikus férfitól szívesen látunk.

Nagy sikerrel vett részt a légóltalmi gyakorlatokban a Kassa uti városi kislakások bérházak légóltalmi őrségének csapata, mely Stieber József városi műszaki tiszt parancsnoksága alatt működik. A légóltalmi gyakorlatokról szóló referatánkból véletlenül maradt ki az idevonatkozó rész és így azt ezúton pótoljuk.

Franciaországból fejéknél 500 frankot szabad csak kivinni. A Francia Bank rendelete értelmében a Franciaországból távozók külön engedély nélkül nem vihetnek magukkal többet ötszáz franknál.

A lipótmezei elmeegógyintézet kerítésére akasztotta fel magát Simonek Győzőné nevű asszony. Búcsúlevelet találtak nála, amelyben betegségével magyarázta meg öngyilkosságát. Ebben a levélben egybként olyan megjegyzések és kifejezések szerepelnek, amelyek a rendőrséget arra engedik következtetni, hogy Simonekné idegbetegségében követte el öngyilkosságát.

Megölte elvált feleségét egy székely gazda. Székelyudvarhelyről jelentik: Megrázó családi dráma játszódott le a közellevő Sükő községben. Kiss Károly székely gazdalkodó nem tudta elviselni, hogy elvált, szép felesége: Kovács Ida újra férjhez menjen. Mikor a szombati kukoricafosztón felesége piros esővet kapott a rakásban, ami közeli lakzít jelentett a nép-babona szerint, hajnalban Kiss Károly belopódzott az egyedül alvó, volt feleségéhez s három revolverlövéllel megölte. Mikor a meggyilkolt fiatal asszony szüleinek kiállítására a szomszédok üldözöbe vették a gyilkost, az menekülés közben megmérgezte magát. A csendőrök így csak holtan találták meg Kiss Károlyt, akit régi szerelme özvegye a gyilkosságba, majd a halálba.

Második almatermés. Körmenten Kalmár József kertjében másodszer terem az almafa. Az első termés leszüretelése előtt már újból virágozni kezdett a fa s ma az első terméshöz hasonló nagyságú második gyümölcsök függnek a fán.

A Duna halottja. Kisbodak köz-
ség határában a Dunából egy 50-60 év körüli, 165-170 cm. magas, esz-
lásnak indult férfi holttestét fogták ki. Ruházatában V. D. monogram volt, zsebében börtöncsokorban német aprópénzt találtak, amiből arra következtetnek, hogy az ismeretlen halott német származású. A csendőrség a nyomozást megindította.

Százezer zsidó menekült Vilnában. A Vilnába érkező litvánok ott mintegy százezer zsidó menekültet találtak, akik a lengyel háború viszonyosságai elől szorultak a városba. Minthogy a nagytömegű menekült kérdésé teljesen megoldhatatlan, a litván hatóságok kérdést intéztek a lengyel területeket közigazgató német hatóság-hoz: engedélyezik-e ezeknek a menekülteknek a hazatérését? Német részről azt a felvilágosítást adták, hogy a kérdésben még nem történt döntés: a zsidó menekültek maradjanak egyelőre Vilnában, miután Hitler külön bizottságot nevezett ki, amelynek feladata, hogy egy lengyel területen felállítandó külön zsidó kolónia kérdését tanulmányozza. Az elgondolások szerint a lengyelországi zsidókat zárt tőmben Lublin környékén telepítenék le, az ottani lengyel lakosságot pedig ugyanolyan módszerrel szállítanák az ország más részeibe, mint ahogy a balti államok német kisebbségeinek hazaszállítására történtek.

Légelhárító ágyúk az olimpiai stadionban. Helsinki jelentés szerint a finn-orosz feszültség dacára is érdeklődik a közönség az 1940. évi olimpiász iránt. A rendezőség bizakodik a játékok megrendezésében, de ugyanakkor mindent elkövet, hogy az olimpiai stadiont megvédje a fenyegető veszélytől. A helsinki stadionban óriási légelhárító ágyúk állanak és mellettük világhírű sportemberek katonaruhában teljesítenek szolgálatot. A kedvencek bevonultak és most tréning helyett katonáskodnak. Kotkas, Nikanen és Järvinen a tüzérségnél teljesít szolgálatot. Mäki pilótaaltiszt. A stadion tribünjei alatti tornatermekben az 1940. évi olimpiász rendező bizottsága tovább dolgozik, hogy pillanatnyi késedelem nélkül készen álljon a stadion — ha megrendezik 1940-ben a világ sportolójának békés találkozáját Helsinkiben.

Vigyázat! nyakmerevedés. Az őszi átmeneti időben erősebben terjed az influenza. Az idej influenzaások nyakmerevedési bántalmakról panaszkodnak. Orvosi körök megállapítása szerint a nyakmerevedést az influenza bacillusa okozza.

592 állampolgársági és illetőségi ügydarab érkezett az elmúlt hónapban Debreceni város iktató-jába. Közégségi jóvelébe felvételt nyert 28 egyén, állampolgársági esküt tett 5 visszahonosított.

Leletette a leányát. Id. Ispán András 61 éves nagylőei gazda már hosszabb ideje rossz viszonyban élt a család-jával és házában napirenden voltak a veszekedések. Este is ittasan tért haza és ismét veszekedés támadt közte és a családja között. A vitába beleszólt 25 éves férjzett Erzsébet nevű lánya is. A vita annyira elfajult, hogy a gazda előkapta Frommer pisztolyát és azzal fejbőlötte a fiatalasszonyt, aki azonnal meghalt. Ispánt a csendőrök elfogták.

Iskolába járnak a cigánygyermek. Különleges rendeltetésű elemiiskolát építtetett a vallás- és közoktatásügyi minisztérium a zempléni vármegyei Cigánd községben. A modern iskola felépítésénél az a cél vezette a minisztériumot, hogy összeváltja és betöltésére fogja a cigándi és környékbeli cigánygyermeket. Az új iskolában már megkezdődött a tanítás és eddig negyvennyolc cigánygyermek növendéke van.

SPORT

A Boeskaik—Gamma FC vasárnapi debreceni mérkőzését Kiss M. Ernő vezeti. Kis az új fővárosi játékezelő-gárda egyik most feltűnt tehetséges tagja. A többi mérkőzés játékezelője: Elektromos—Hungária Rubint, Ferenyváros—Szombathelyi Haladás dr. Juhász, Törekvés—Szolnok Egner, Szürketaxi Kispeszt dr. Kelessi (Közép), Nemzeti—Szeged Iványi—Ivancsics, Kassa—Ujpest Moldoványi.

A DVSC Ungvárott a Rusj ellen játszik vasárnap, vezeti Ferenczi (Munkács). A DVSC-ben újra játszik Szabó a középcsatár posztján. Ha Sidlik is tud játszani, akkor így áll fel a DVSC: Keskeny—Antal, Kézi—Galambosi, Gere, Papp—Sidlik, Nében, Szabó, Bihari Drab. Sidlik jobbszél lesz, Drab balszél. De ha Sidlik nem játszana sérülése miatt, akkor a csatársor így áll fel: Drab, Nében, Szabó, Bihari, Szabó II.

A KISOK bajnokság során szombaton, október 28-án a kereskedelmi pályán délután 3 órakor: Kereskedelmi—Fa- és Fémpariskola középiskolai labdarugóbajnokság, vezeti Karsay Gusztáv.

Súlyos ítéletet hozott a múlt nap a Keleti LASZ. Az NYVSC levonult a Várpalánki Turul elleni mérkőzésnél 1:1 állásnál. Elvesztette a két pontot, az intéző hat hónapi eltiltást kapott, a csapat minden játékosa 1—1 hónapot. Egyszerre négy-négy játékos tölti ki a büntetést. Az NYKISE nem állt ki az UKMSC ellen, elvesztette a két pontot és viseli a költségeket...

Fegyelmi tén is súlyos büntetések voltak. Kolláth PMÁV kéthónapi eltiltást kapott, Barát Karcagi MOVE három hónapot, Székely Mátészalkai TK két hetet.

Az ifjúsági játékosok is példás büntetést kaptak. Ellischer Tégláskert 5 hónapot (súlyosbító körülmény, ifj. válogatott játékos követelmény elmulasztását), Szilágyi Tégláskert 3 hónapot eltiltást kapott (súlyosbító körülmény: olyan játékos vétett a szabályok ellen, aki az ifj. táborozáson is részt vett), Deutsch Vargakert háromhetit eltiltást kapott.

Sőt a KISOK-mérkőzéseken is történtek kiállítások, itt is szigorúan büntetelt az egyesbíró. Tóth (Kereskedelmi iskola) háromhónapi eltiltást kapott, Gulyás (Piarista diák) háromhetit eltiltást. Rendnek kell lenni a pályákon, ez a tanulság...

A Boeskaik csütörtöki edzésén még nem jelentek meg az új játékosok, ezek Pesten tartanak edzést. A DEAC ellen simán győzött az edzésen a Boeskaik. A Gamma FC ellen valószínűleg így áll fel a Boeskaik: Vöröss—Nádas, Janzsó—Elek, Mór, Belesik—Krisztof vagy Ogrines, Berecz, Turay, Szilassy, Háray.

Janzsó leltitása letelt és így már vasárnap játszhat. Pocsai levelet írt a Boeskaiknak, amelyben jelzi, hogy sérült és rá ne számítanak vasárnap. Lehet, hogy már a DVSC-be való igyekezet van a sérülés mögött... De Mór személyében jó középfedezete van a Boeskaiknak, sőt Mór is csak ott tud játszani. Bizonytalan Krisztof játéka, készenlétben van Sándor is, Palotás is.

Növekedett Románia kivitele Németországba. A román külkereskedelmi hivatal jelentéséből kiténik, hogy Romániának Németországba irányuló kivitele június és július hónapban 37 millió márkára rugott, míg a Romániába irányuló kivitel 39 millió márkát tett ki. A múlt év megfelelő hónapjaiban a román kivitel pedig 22 millió márká értékű volt. A román kivitel emelkedése főleg a gyümölcs- és fa-export növekedésének tudható be. Németország főleg textil-, vas- és fémárúkat, továbbá gépeket és vegyszereket szállít Romániának.

HIRDETMÉNY. Abból az alkalomból, hogy Debrecen állomásról Budapestre I. szombaton 9 órakor, II. vasárnap 4 óra 42 perckor, III. kedden 5 óra 47 perckor „Filléres-gyors” vonatok közlekednek, az egyetemi klinikáktól az alább felsorolt időben indítunk villamos vonatokat, szombaton, mivel vonatot nem indítunk. — Vasárnap az egyetemi klinikáktól indul 4.07 órakor, MÁV pályaudvarhoz érkezik 4.27 órakor. — Kedden az egyetemi klinikáktól indul 5.12 órakor, MÁV pályaudvarhoz érkezik 5.32 órakor. A I. számú vonat hétfőn, a II. számú vonat kedden, a III. számú vonat szerdán 3 óra 33 perckor érkezik vissza. E vonatok megérkezése után a MÁV pályaudvartól külön villamos vonatokat indítunk. Ugy a filléres-gyorsvonatok indulási idejében közlekedő külön villamos vonatokon, mint azok visszaérkezése alkalmával indított külön villamosvonatokon csak a kalauzok által árusított jegyek és a szabadjegyek érvényesek. Az üzletigazgatóság.

HIRDETMÉNY. — 46802/1939. VI. A kivételre szánt baromfi leölésének, tisztításának, csomagolásának és szállításának vasárnapokon és Szent István-napján végzése tárgyában. Közölöm a város érdekelte lakosságával, hogy a kereskedelmi miniszter úr rendelkezésével az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. XIII. tc. 3. paragrafusában nyert felhatalmazás alapján a belügyminiszter, földmivelségi és iparügyi miniszter urakkal egyetértően a következőket rendelte el: — 1. paragrafus. 1. Kivételre szánt baromfi etetése és okvetlenül szükséges mértékben felügyelete vasárnapokon és Szent István napján az egész napon át végezhető. 2. A kivételre szánt baromfi leölése és tisztítása és csomagolása vasárnapokon és Szent István-napján este 6 óráig végezhető. — 2. paragrafus: 1. Kivételre szánt baromfinak akár élő, akár leölt állapotban szállítása vasárnapokon és Szent István napján az egész napon át végezhető. 2. Ugyancsak az egész napon át végezhető a kivételre szánt baromfi szállítására szolgáló üres ketrecek szállítása is. — 3. paragrafus. A kivételre szánt hizott baromfi leölésének és tisztításának, csomagolásának és szállításának vasárnapokon és Szent István napján végzése tárgyában kiadott 35,000/1938 KKM számú rendelet hatályát veszti. A jelen rendelet 1939. évi október hó 4. napján lépett hatályba. **Polgármester.**

45.569. HIRDETMÉNY rét- és legelő gazdasági alsófokú tanfolyamokra való felvételre. A m. kir. földmivelségi miniszter leirata szerint legeltetési társulati, birtokossági elnökök, gazdák, pénztárosok, jegyzők, egyéb közegek, valamint községi bírók és előjárásági tagok, továbbá oly kiscgazdák részére, akik rét- és legelőterülettel rendelkeznek, a folyó évi november hó 15. és 1940. évi február 15. közötti időben 10 napos rét- és legelőgazdasági alsófokú tanfolyamot kíván ismét tartani. Ezek a tanfolyamok a résztvenni kívánók számára és lakóhelyükhöz való távolsághoz képest a jászberényi, nagykállói, pápai és a kehidai m. kir. mezőgazdasági szakiskolákban fognak megtartani. A felvett hallgatók ingyen lakásban és ellátásban részesülnek, az utiköltség megtérítését azonban nem igényelhetik. A tanfolyamokon a rétek és legelők okserző művelése, állattenyésztési stb tartatnak. A tanfolyam elvégzéséről bizonyítványt adnak ki. A jelentkezés komolyságának biztosítása végett a tanfolyamon résztvenni kívánók által 5 (öt) pengő fizetendő, vagy postán elküldendő a lakóhelyükhöz legközelebb eső tanfolyamot rendező mezőgazdasági szakiskolának. A tanfolyamra csak az vehető fel, aki az öt pengőt befizette, amely összeg vissza térítetik abban az esetben, ha az illető a tanfolyam résztvett és bizonyítványt nyert. Felhívom ezeken a tanfolyamokon résztvenni kívánókat, hogy a felvétel iránti belyegmentes kérvényüket, valamint az 5 pengő részvételi díjat a szakiskolák igazgatóságához legkésőbb folyó évi október hó 31-ig küldjék be. Különös súlyt helyez a m. kir. földmivelségi miniszter úr arra, hogy ezeken a tanfolyamokon a legeltetési, társulati, birtokossági elnökök és egyéb alkalmazottak résztvegyenek. Ezért ezen alkalmazottak kiküldetésénél a megállapított díjat a szükségeshez képest lehetőleg a legeltetési társulat birtokosság fizesse. **Polgármester.**

Levelezés

„Ismeretlen 1114” szám jellegre levél van a kiadóban. 1149

Férfi alkalmazás

Kommenciós gazdasági cselédek ke. esek egy ket nagyobb fiával, Fancsika 70. sz. Szigethy. Jelentkezés hétköznapokon, Diószegi útfél. 467
Gazdasági cselédek ke. esek nagy családút, — Fancsika 70. sz. Szigethy. Diószegi útfél. 468

Kocsis felvétetik szikvíz üzembem jártas jelentkezzen, Miklós ucca 44. vendéglő. 1153

Női alkalmazás

Ferreck gyors- és gépiró kisasszonyt felvevünk, dr Fényes ügyvédek, Piac ucca 75. 974

Könyvelésben, számlázásban teljesen jártas nők adják be kézzel írt ajánlatukat „Fizetési igény” jellegre a kiadóba. 1161

Ajánlat

Zománcfűzhelyek két-aknás kályhák, gyönyörű színekben, nagy vasláztékban, Nagy vasútleben, Csapokanyarban. 346 11. 13

Poloskairtást ciángázal lakások átvizsgálását felölősséggel vállalja Kiss cíanozó vállalat, Kigyó ucca 5. sz. 1134 11. 5

Börkabát, cipőt retikült villanygéppel festem — Nagy Károly Baththyány ucca 10. 789 11. 21

Villanykörte csere 20 fillér, rádiók, gramofonok, dísz tárgyak, Vagyonmentő, Hunyadi u. 22. szám. 350 11. 13.

Ciánóztasson bizalommal a „Csala” cíanozó vállalattal, Rákóczi u. 9. szám. — Telefon: 14-27. sz. 1131 11. 20

Őszi kalapudjónások meérkeztek Modell után alakítás 1.50, vasalás 1 pengő, Aranyfal, Sas u. 4. szám. 628 11. 2

Varrógép, vétel, csere, s eladás. Javítások szakszerűen, legolcsóbban Keszler, Széchenyi ucca 1. szám. 517 11. 15

Varrógépjét szakszerűen javítja, kerékpárját átöltött teelni lenné a zsirozza olcsón Nagy István, Széchenyi ucca 6. sz. 739 11. 19.

Varrógép, kerékpár vétel, csere, eladás, kölcsönzés, javítások, jótállással, alkatrészek minden géphez Eisenberger, Csapó u. 101. sz. alatt. 337 11. 15.

Kereslet

Mosott rongy. vesz a nyomda, József kir herceg ucca 1. vv.

Aranyórát, láncot, brilliánsgyűrűt, vagy ezekről zálogjegyet megvennék. Miklós u. 13. 35 22

Veszek bútort, zálogjegyet, varrógépet, frodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó u. 16. szám. 325 11. 29

Élelmiszer, ital

Bor, kítún. zamatos, 58 fillértől, Wespriény Zoltán termelői piacjében, Péterfia 30. 1052 11. 6

Jonathán és Batul alma kilója 48 fillér, sajtház, Bika mellett. 1068 11 24
Felvidéki téli fajalmák, nagyban és kicsiben, 24 fillértől 36 fillérig, Hatvan u. 65. 1086

Téli fajalmák kaphatók Ungvár ucca 4. Baranyi uccából nyílik, pavillonlaktanya mellett. 1080 11. 25

Naponta 100—120 liter tejet kersek, téli-nyári szerződéssel, Pótor, — Eötvös ucca 11. 1129

Teljes tejet pontosan házhoz szállít Fischer-cég, Teleki u. 73. 1156

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungaria panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Bútor

Elköltözés végett modern háló, ebédlő, konyhaberendezés, jó szolon, wertheimkassa, Degenfeld-tér 6. 537 10. 31

Tüzelő anyagok

Lászlórendü Adámvolgyi köszén, retorta faszén kapható Grünfeldnél, Hatvan u. 21. 77 1. 30.

Tűzfát, szentet, vásároljon legolcsóbban Vágó tüzfá- és szénkereskedőnél, Margitfürdő mellett, tel.: 10-24. 1080 vv

Kiadó üzlet

Üzlethelyiség november 1-ére kiadó. Baththyány ucca 26. 1158

Kiadó kétszobás

Két szoba kiadó, Miklós ucca 4. Érdeklődés a házfelügyelőnél. 1163

Kiadó nagylakás

egyszobás, emeleti modern lakás, parkettes, november elsejére kiadó Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető d. e. 10—12-ig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Lakást keres

Különbejárátú kis bútorozott szobát kersek a központban elsejére, „Állandó” jellegre a kiadóba. 1162 vv.

Butorozott szoba

Csinosan berendezett bútorozott szoba november elsejére kiadó. Arany János 18., 2 lakás. 678 vv.

Különbejárátú csinosan bútorozott szoba, egy, vagy két személy részére kiadó. Hajó u. 16. sz. keresztépület. 1160

Csinosan bútorozott szoba, fürdőszoba használatlalt, elsejétől kiadó. Barna u. 9. 1151

Vegyés

Lótrágya, egész éven át kapható. Hatvan ucca 22. szám. 1147

Ingóságvétel

Bunda átalakításához kersek használt fekete lapos szőrű csikóbundát Cím a kiadóba. 1234

Használt nagy cserepet és deszkát 4—6 méter hosszúságban vesznek. A címet kérem ármegjelöléssel a pértzárnál leadni. 1120 vv.

Zálogcédulát, látszóvetket, alpakka étkezléteket, régi bútorokat, régiségeket legmagasabb áron vásárol Ingóságközvetítő, püspöki palota, telefon: 11-99.

Ingóság eladás

Salgótarjánli, teremfűtésére alkalmas jókarban levő kályha eladó Cím a kiadóban. 389 vv.

Eladó 6 darab kályha, a Hungária büffe. 500

Számológép, nagyobb üzleteknek, bankoknak: való eladó. Megtekinthető Neumann rádióüzlet, Simonffy u. sarok. 856
Antik íróasztal, hintaszék eladó. Cím a kiadóban. 1159

Keményfa rácsos gyermekágy, ruganyos ágybetéttel és fiú lengyelbunda eladó Teleki ucca 73. szám. 1155

Eladó női báránybunda és 15 éves leány sötétkék Boeskaik kabát. Árpád-tér 46. 1150

Eladó Luna tüzehely kibebfajta, Péterfia 12., keresztépület. 1148

Ingatlan iroda

Házat, földet, házhelyet, szőlőt, mindenféle ingatlant legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó ucca 27. 797 10 30.

Gazd. termények

Rozo-szalma nagyobb té telben eladó. Cím a kiadóban. 1073

Pöszméte, oltott, magos törzsű, nagygyümölcsű olcsón eladó. Böszörményi út 2. 1157

Rozo-szalma nagyobb té telben eladó. Cím a kiadóban. 1073

Eladó házhely

Eladók 300 négyszögöles gyümölcsös parcellák. Szuztina ucca 4. Kisállomás mellett. 112 11. 8.

Tőkebefektetésre legbiztosabb Homokkertenben a Leiningen úton ezerkét-százpengős parcellák lakberlekedésre. Svetitspalota, házfelügyelő. — reggel. 1083

Eladó ház

Eladó Kéttmalom ucca 9. számú ház, négy szoba, mellékhelyiségekkel, istálló, ocsizán, nagy udvar. Értekezni: Piac u. 75. sz. I. em. ügyvédi iroda. 974 vv.

Eladó föld

Hatvan kat. búzatermő föld, igen szép épületekkel, közvetlenül állomásnál eladó. Értekezni lehet: Piac ucca 75 I. em ügyvédi iroda. 1097 vv.

Eladó állatok

Magyarbárány, tíz drb anyá és hat drb idei eladó. Cím: K. s Testvérek börgyára portásánál. 1154

Szerkesztési felelős: **PALFI JÓZSEF**
Kiadásért felelős: **IFJ. SZIGETHY GYULA** igazgató
Kiadja és nyomja a **TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ** RESZVÉNTÁRSÁG
Felelős nyomdavezető: **SGZETHY KÁROLY**